

Kadernota 2026

Richtinggevend voorstel voor het beleid en de financiële kaders van de begroting 2026

Inclusief actualisatie
meerjarenperspectief 2027-2029

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Leeswijzer	4
Hoofdstuk 1 – Bestuurlijke inleiding	5
Hoofdstuk 2 – Richtinggevende voorstellen en ontwikkelingen.....	10
2.1 Programma 1 – Bestuurlijke omgeving.....	10
2.1.1 Deelprogramma Bestuur	10
2.1.2 Deelprogramma Dienstverlening	12
2.1.3 Deelprogramma Veiligheid	13
2.1.4 Deelprogramma Accommodaties en eigendommen.....	14
2.2 Programma Fysieke Leefomgeving	15
2.2.1 Deelprogramma Wonen	15
2.2.2 Deelprogramma Klimaat	19
2.2.3 Deelprogramma Economie.....	22
2.2.4 Deelprogramma Mobiliteit en infrastructuur.....	23
2.2.5 Deelprogramma Natuur en landschap.....	25
2.3 Programma Sociale leefomgeving.....	27
2.3.1 Deelprogramma Sociaal domein	27
2.3.2 Deelprogramma Onderwijs	38
2.4 Programma Overhead	43
Hoofdstuk 3 – Financiële hoofdlijnen	45
3.1 Uitgangspunten ramingen programmabegroting 2026-2029	45
3.2 Verkenning financieel meerjarenperspectief 2026-2029	47
3.3 Overzicht richtinggevende voorstellen kadernota 2026	49
3.4 Voorstellen kadernota en financieel meerjarenperspectief	52

Leeswijzer

Hoofdstuk 1 bestaat uit de **bestuurlijke inleiding** met de bestuurlijke boodschap: hoe dragen de geïnventariseerde richtinggevende beleidsvoorstellen bij aan de nadere invulling van het coalitieakkoord 2022-2026 en hoe past dit binnen de financiële kaders.

Hoofdstuk 2 richtinggevende voorstellen en ontwikkelingen per deelprogramma

Hier worden de richtinggevende voorstellen en ontwikkelingen per deelprogramma beschreven.

Hoofdstuk 3 Financiële hoofdlijnen

Dit hoofdstuk schetst de financiële uitgangspunten voor de ramingen van de begroting 2026-2029. Verder wordt in kaart gebracht welke (financiële) ontwikkelingen op ons afkomen (verkenning meerjarenperspectief). Daarnaast worden de richtinggevende voorstellen in dit hoofdstuk samenvattend weergegeven.

Hoofdstuk 1 – Bestuurlijke inleiding

De kadernota maken we jaarlijks als voorbereiding op de programmabegroting. Met de kadernota 2026 actualiseren we het financieel beeld voor de komende vier jaren en maken we waar nodig nieuwe keuzes, waarbij de begroting 2025-2028 samen met het coalitieakkoord 2022-2026 de basis is.

We zijn inmiddels in het laatste jaar van deze raadsperiode beland. Op 18 maart 2026 zijn er verkiezingen voor een nieuwe gemeenteraad. Dat maakt dat we in deze kadernota terughoudend zijn met het doen van nieuwe voorstellen. Nieuw beleid laten we vooral aan het nieuwe gemeentebestuur. Dat neemt niet weg dat er ook nu ontwikkelingen zijn die nopen tot nadere voorstellen. Die leggen wij in deze kadernota aan u voor.

Het coalitieakkoord 'Bouwen aan de toekomst, samen aan de slag!' is voor ons het kompas geweest waarop we ons beleid hebben gestoeld. Nu we ons in het laatste jaar van deze bestuursperiode bevinden, vinden we het passend om in deze inleiding niet alleen vooruit te kijken, maar ook een blik te werpen op wat we samen met onze inwoners, ondernemers en organisatie hebben bereikt.

Bouwen aan de toekomst, samen aan de slag!

In het coalitieakkoord hebben partijen niet alleen aangegeven *wat* zij willen bereiken, maar ook *hoe* zij dat willen doen. Het hoe is samengevat in vijf leidende principes:

- we zorgen ervoor dat iedereen zijn inbreng kan leveren
- we voeren het gesprek op basis van kennis, inhoud en argumenten
- we tonen respect voor elkaars rollen en handelen vanuit vertrouwen
- we zorgen voor transparantie in ons handelen
- we houden rekening met belangen van minderheden.

We vinden het belangrijk deze leidende principes nog eens voor het voetlicht te brengen. Ze vormen een richtsnoer voor ons handelen, zowel in de interactie met onze inwoners, ondernemers en organisaties, als in het bestuurlijk (en bestuurlijk-ambtelijk) samenspel.

Samen aan de slag voor onze kwetsbare inwoners

Aan de hand van de vraag 'wat voor een gemeente willen we zijn als het gaat om zorgen voor elkaar?' hebben we gewerkt aan een integrale visie voor het sociaal domein, sport en cultuur. We werken nu, samen met inwoners, verenigingen en organisaties, hard aan de uitvoering van deze visie.

We willen de zorg voor onze kwetsbare inwoners ook voor de toekomst betaalbaar houden. Om de nog altijd sterk stijgende kosten van de jeugdzorg te beheersen, is de landelijke 'hervormingsagenda jeugd' in het leven geroepen. We werken eraan om deze landelijke agenda ook op lokaal niveau te vertalen in een plan van aanpak.

We streven ernaar om met de gemeenten Baarn en Bunschoten per 1 januari 2026 samen te werken in de beoogde nieuwe uitvoeringsorganisatie voor het sociaal domein Eemkracht. 2026 wordt een belangrijk jaar om de nieuwe organisatie met integrale teams op te bouwen en de bedrijfsvoering te versterken. Tegelijkertijd werken we samen met onze subsidiepartners aan een voorstel voor een lokale laagdrempelige integrale toegang voor het sociaal domein.

Samen aan de slag voor een leefbaar Soest en Soesterberg

Trots zijn we op De Basis, het nieuwe sociaal-cultureel centrum voor Soesterberg, dat in 2024 feestelijk werd geopend door Koningin Máxima. In De Basis bieden verschillende organisaties hun activiteiten aan de inwoners van Soesterberg aan, op een centrale plek in het dorp. De Basis krijgt daarmee een onmisbare functie in Soesterberg voor de uitvoering van de Integrale Visie Sociaal Domein. Het jaar 2025 - het experimenteerjaar - benutten we om de inhoudelijke samenwerking en het beheer en de exploitatie op basis van de uitgevoerde verkenning nader vorm te geven. Zo ontstaat beter inzicht in de inkomsten uit verhuur en horeca-exploitatie, waarmee een meerjarig perspectief op de financiële haalbaarheid kan worden ontwikkeld. Op basis hiervan kan in 2026 een definitieve keuze worden gemaakt voor een exploitatiemodel.

Blij zijn we met het recente (principe)besluit om een nieuw zwembad te realiseren op de huidige locatie. Samen met de eerder al in deze bestuursperiode opgeleverde nieuwe sporthal ontstaat een robuust complex van sportvoorzieningen, waaraan onze inwoners nog vele jaren plezier kunnen beleven.

Trots zijn we ook op het nieuwe integrale huisvestingsplan onderwijs. Met de vaststelling van het integraal huisvestingsplan onderwijs in 2024 investeert de gemeente de komende tien jaar een bedrag van € 70 miljoen in de huisvesting van scholen. De nieuwbouw van het Griffland College, de 2e Van der Huchtschool en de Postiljon staan als eerste in de planning.

Omdat we in de praktijk zien dat het vastgestelde accommodatiebeleid niet meer geheel aansluit bij de maatschappelijke vraag, hebben we onze rolname voor de verschillende beleidsterreinen (sport, kunst, cultuur, welzijn, zorg) herijkt. Dit is door uw raad vastgelegd in een aanvulling (addendum) op het accommodatiebeleid. Deze herijking geeft niet alleen meer duidelijkheid, maar betekent in enkele gevallen ook dat de gemeente een actievere rol zal innemen.

Samen werken aan een veilig Soest

We hebben gericht geïnvesteerd in de versterking van de keten zorg en veiligheid. In lijn met het Integraal Veiligheidsplan 2023–2026 zijn het jeugdteam, sociaal team en jongerenwerk uitgebreid om kwetsbare jongeren en mensen met onbegrepen gedrag beter te ondersteunen. Zo voorkomen we dat mensen met complexe problemen pas in beeld komen bij ernstige overlast of verstoring van de openbare orde.

We investeren dit jaar nog in extra capaciteit voor het organiseren van maatschappelijke weerbaarheid bij langdurige crisis. En we stellen voor de tijdelijke middelen voor de uitvoering van Wet Bibob structureel in de begroting op te nemen.

Samen aan de slag om meer woningen te bouwen

De schaarste aan woningen en met name betaalbare woningen blijft een speerpunt voor ons ruimtelijk beleid. Daarom zijn we blij met de in gang gezette ontwikkelingen, bijvoorbeeld in het Dalweggebied, Soesterberg en het Orlandoterrein. We streven ernaar om nog in deze bestuursperiode te starten met de bouw van ruim 200 woningen in het Dalweggebied, waarvan 75% betaalbaar. Op het voormalige Orlandoterrein is gestart met de bouw van 50 appartementen, waarvan 28 sociale huurwoningen. Voor Soesterberg-Noord is een ontwikkelstrategie vastgesteld, waarbij voor Kamer 2 wordt ingezet op transformatie van bedrijven naar woningen.

Bij onze inzet voor betaalbare woningbouw maken we gebruik van instrumenten als de doelgroepenverordening en het Compensatiefonds, beide in deze bestuursperiode tot stand gekomen. Een van de locaties waarop betaalbare woningbouw kan worden gerealiseerd is de locatie Paulus Potter. Hierbij richten we ons vooral op starters en spoedzoekers.

In navolging van het coalitieakkoord hebben we in deze bestuursperiode een uitgebreid participatietraject uitgevoerd, met de vraag waar woningbouw na 2030 zou kunnen plaatsvinden. Op basis van deze participatie en het daarna vastgestelde afwegingskader, zijn twee locaties aangewezen: de locatie Inspecteur Schreuderlaan-Stadhouderslaan en de locatie Stadhouderslaan-Korte Brinkweg.

Samen met medeoverheden aan de slag

De samenwerking met andere overheden wordt steeds belangrijker. Steeds meer opgaven vragen om regionale samenwerking, zoals woningbouw, mobiliteit en de energietransitie. In de regio Amersfoort en ook in de Metropoolregio Utrecht groeit het belang van gezamenlijke uitvoeringskracht. Als regio boekten we in gezamenlijke lobby meerdere successen de afgelopen tijd, denk aan de Woondeal en de tijdelijke maatregelen voor het knooppunt Hoevelaken.

De komende jaren werken we, samen met zeven partijen (met Defensie als initiator), verder aan de gebiedsontwikkeling van A tot Z. Partijen hebben afgesproken om gezamenlijk te werken aan de opgaven in het gebied tussen Amersfoort en Zeist. Voor het gebied wordt een gemeenschappelijk, integraal perspectief ontwikkeld, waarin alle opgaven in samenhang worden uitgewerkt.

Samen aan de slag om de klimaatdoelstellingen te halen

De landelijke doelstellingen op het gebied van energie hebben wij lokaal vertaald in het energieprogramma 'Energie van Soest 2024-2030'. Dat is het beleidskader waarbinnen we werken.

Samen werken aan de uitvoering van de Omgevingswet en de omgevingsvisie

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet eindelijk in werking getreden. Nieuwe instrumenten als het omgevingsplan, waarin al onze bestemmingsplannen worden opgenomen, hebben hun intrede gedaan. We werken de komende jaren (tot uiterlijk 2032) aan de transitie om de Omgevingswet ten volle uit te voeren. Tegelijkertijd werken we aan de uitwerking van de gemeentelijke omgevingsvisie, die ontwikkelingen schetst tot het jaar 2040. Door middel van omgevingsprogramma's (wonen, werken, mobiliteit, water en groen & landschap) vertalen we de visie in concrete programma's, met als basis het door de raad vastgestelde afwegingskader.

Soest is financieel gezond

We bieden u een kadernota aan die voor de eerste drie begrotingsjaren sluitend is. Hierbij hebben we gebruikgemaakt van de in de perspectiefnota 2026 vastgelegde voorkeursvolgorde, waarlangs we de route naar tekortreductie willen afleggen. Overeenkomstig de door uw raad vastgestelde amendementen hebben we alleen de opties 'opschonen' en 'besparen' geëffectueerd. In de kadernota hebben we ook de uitkomsten van de Voorjaarsnota 2025 van het Rijk verwerkt. Daarover hebben we u op 9 mei geïnformeerd. Hierbij geldt dat we een voorbehoud moeten maken, omdat de besluiten in de Voorjaarsnota van het Rijk nog vertaald moeten worden in de meicirculaire, die geen onderdeel vormt van deze kadernota.

Het laatste begrotingsjaar vertoont vooralsnog een tekort. Dit tekort hangt direct samen met de door het Rijk beoogde bezuinigingen op de jeugdzorg. Omdat het maar zeer de vraag is of deze bezuinigingen ook daadwerkelijk worden gerealiseerd, is de kans aannemelijk dat deze kortingen weer worden teruggedraaid.

Door de voordelige jaarresultaten van de afgelopen jaren (met als belangrijke verklarende factor de niet volledig benodigde middelen voor de opvang van Oekraïense ontheemden) is onze algemene reserve fors toegenomen, tot ruim € 33 miljoen. Daarmee is onze financiële weerbaarheid robuust te noemen. Overigens is deze reserve bij de begroting 2025 deels al nader bestemd, zodat de echt vrije ruime aanzienlijk lager is. Zie hiervoor paragraaf 3 van de kadernota.

Wij zijn er trots op dat we in deze periode, anders dan veel andere gemeenten, niet hebben besloten de ozb extra te verhogen. Daarmee hebben we een belofte uit het coalitieakkoord gestand gedaan.

Wij zijn van oordeel dat we met een sluitende begroting voor de jaren 2026, 2027 en 2028 en een robuuste algemene reserve een solide financiële basis achterlaten. Dat biedt het volgende gemeentebestuur kansen om nieuwe keuzes te maken, maar ook om samen verder te werken aan wat we voor onze inwoners in de afgelopen jaren hebben bereikt en in gang hebben gezet.

Tot slot

Wij danken uw raad voor het in ons gestelde vertrouwen in de afgelopen bestuursperiode. We kijken terug op een constructieve samenwerking en stellen vast dat de hiervoor aangehaalde leidende principes zijn vruchten lijken af te werpen. We spreken de hoop uit dat we ook het komende jaar met uw raad, samen met onze inwoners, ondernemers en organisaties verder kunnen bouwen aan een mooi, toekomstbestendig Soest en Soesterberg.

Burgemeester en wethouders van Soest
5 juni 2025

Hoofdstuk 2 – Richtinggevende voorstellen en ontwikkelingen

2.1 Programma 1 – Bestuurlijke omgeving

Tot het programma Bestuurlijke omgeving behoren de volgende deelprogramma's:

- 2.1.1 Bestuur
- 2.1.2 Dienstverlening
- 2.1.3 Veiligheid
- 2.1.4 Accommodaties en eigendommen

2.1.1 Deelprogramma Bestuur

A. Landelijke/regionale ontwikkelingen

Zie de toelichting onder B.

B. Beleidsvoornemens 2026

Nieuwjaarsontmoeting

Zo'n 5 jaar geleden rees de vraag of we nog wel een nieuwjaarsreceptie moesten organiseren. De meningen waren hierover verdeeld. De traditionele vorm - waarbij gemeentebestuur in contact kwam met voornamelijk vertegenwoordigers van lokale verenigingen en organisaties - leek niet meer in een behoefte te voorzien. Er was behoefte om in contact te komen met die inwoners die we niet met enige regelmaat zien of spreken.

Dat vraagt wel om een heel ander programma. Een programma dat inspeelt op de behoeften van inwoners. Dat vraagt meer dan hapjes en drankjes in het gemeentehuis. In 2020 organiseerden we de '[new years bash](#)'. Na corona gingen we in 2024 naar het Nationaal Militair Museum en in 2025 naar De Basis, Idea en het Grifland.

Goede dienstverlening en grote opgaven vragen om goede communicatie

De gemeente streeft ernaar haar inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en partners te informeren, te betrekken en te ondersteunen. Dagelijks communiceert de gemeente op diverse manieren met deze doelgroepen: via de website, TIP, sociale media, bewonersbrieven, nieuwsbrieven, participatietrajecten (zowel online als fysiek), persberichten, kranten en in de gemeente tijdens werkbezoeken, een-op-een-communicatie met de inwoners.

We zien een verandering in de behoefte in de samenleving. In de verhoudingen tussen inwoners onderling en tussen inwoners en overheid. En in het communicatielandschap. Door de groei aan digitale kanalen en de opkomst van sociale media is er meer vraag naar frequente en relevante content om inwoners te bereiken (onder andere video). Ook is er steeds meer behoefte aan écht contact, zichtbaarheid en (proactieve) communicatie richting inwoners. Tegelijkertijd vragen inwoners om transparantie en dialoog. Dit leidt ertoe dat de vraag naar goede - daadwerkelijk verbindende - communicatie tussen inwoners en de gemeente alleen maar toeneemt.

Momenteel is de communicatie richting inwoners en pers vaak projectgericht. Hierbij ontbreekt een centrale communicatiestrategie; een overkoepelend kader. In 2026 willen we deze communicatiestrategie ontwikkelen en gaan toepassen op alle gemeentelijke communicatie. Hiermee verhogen we de doelgroepgerichtheid en toegevoegde waarde voor onze inwoners. Waardoor de effectiviteit en kwaliteit van onze gemeentelijke communicatie toeneemt. Dit versterkt het vertrouwen van inwoners en partners en bevordert hun betrokkenheid. Onderdelen van de communicatiestrategie zijn onder andere de communicatievormen en -kanalen die we inzetten om doelstellingen te behalen en die het beste aansluiten bij de behoeften van onze doelgroepen.

C. Financiële ontwikkelingen en voorstellen

Nieuwe opzet nieuwjaarsontmoeting

€ 13.000 structureel

Het beschikbare budget van € 7.000 voor een dergelijke nieuwe vorm van ontmoeten is niet toereikend. Ook de reguliere organisatiecapaciteit is niet toegerust op een professionele organisatie van een dergelijk evenement waarbij niet alleen aandacht is voor het programma maar ook voor de communicatie, veiligheids-/vergunningseisen, gastenregistratie (met voedselallergieën) e.d. Om een aansprekende ontmoeting op een professionele manier te organiseren is jaarlijks een budget nodig van € 20.000.

Goede dienstverlening en grote opgaven vragen om goede communicatie

€ 100.000 incidenteel voor 2026 en voor 2027

Zoals onder A. beschreven zullen we voor de ontwikkeling en uitvoering van de communicatiestrategie extra inspanningen moeten leveren. We ramen hiervoor voor zowel 2026 als 2027 een incidenteel budget van € 100.000.

Voorstellen griffie/raad

Zichtbaarheid raad

€ 14.000 structureel

Voor het jaar 2025 heeft uw raad - met het oog op het toen bekende financieel meerjarenperspectief - alleen een incidenteel budget beschikbaar gesteld voor het verhogen van de zichtbaarheid van de raad in de samenleving. We stellen nu voor om het budget structureel in de begroting op te nemen.

Gemeenteraadsverkiezingen 2026

€ 10.000 incidenteel 2026

Om inwoners optimaal te betrekken bij de gemeenteraadsverkiezingen van 18 maart 2026 willen wij hen het volgende bieden:

- een digitale stemwijzer (in 2022 raadpleegden 7.150 inwoners onze lokale stemwijzer);
- een verkiezingskrant, bezorgd bij alle abonnees van de Soester Courant en alle ontvangers van Soest huis-aan-huis (een oplage van ongeveer 19.000 stuks);
- een jongerencampagne (Jouw stem telt) om ook jonge kiezers te informeren en motiveren;
- een uitslagenavond voor alle belangstellenden uit de gemeente Soest;
- diverse bijeenkomsten in de aanloop naar de verkiezingen om aandacht te vragen voor onze lokale democratie.

Omdat dit meer vraagt dan nu incidenteel in de begroting is opgenomen, vragen wij om een aanvulling van eenmalig €10.000.

Raad in Ontwikkeling

€ 15.000 in 2026, €10.000 structureel vanaf 2027 e.v.

De ervaring van de afgelopen raadsperiode qua inwerkprogramma en 'opleidingsbudget' heeft laten zien dat er meer middelen nodig zijn. Het is wellicht beter om niet zozeer te spreken over inwerkprogramma, maar over 'Raad in Ontwikkeling', vandaar de structurele inzet van middelen. Langs de lijn van inhoudelijke thema's blijkt vaak meer behoefte aan verdieping te zijn en die willen wij ook kunnen bieden.

Jongerenraad

€ 7.500 structureel

Na eerdere beeldvormende bijeenkomsten ligt er een concreet voorstel (en verordening) voor een Jongerenraad Soest, dat later in juni ter besluitvorming voor ligt. Naar verwachting kan de jongerenraad in 2026 op volle sterkte draaien en op die manier jongeren betrekken bij beleid en besluitvorming. Met de ervaring vanuit diverse andere gemeenten is duidelijk geworden dat, los van praktische zaken, het essentieel voor de jongeren is dat zij ook een coach hebben die hen verder op weg helpt.

2.1.2 Deelprogramma Dienstverlening

Wij doen geen voorstellen voor aanvullend/nieuw beleid in dit deelprogramma.

2.1.3 Deelprogramma Veiligheid

A. Landelijke/regionale ontwikkelingen

De complexiteit binnen het domein van openbare orde en veiligheid is de laatste jaren toegenomen en wordt ook de komende jaren niet eenvoudiger. Multiprobleemgezinnen, de samenhang tussen het zorg- en het veiligheidsdomein en de toename in onzichtbare criminaliteitsvormen, zoals snel verplaatsende drugslaboratoria en cybercrime. Ondernijning blijft een steeds terugkomend onderwerp, net als de Wet Bibob. De complexiteit rondom crisisbeheersing is de laatste jaren enorm toegenomen en zal de komende jaren nog meer toenemen.

Weerbaarheid en veerkracht

Als gemeente moeten we ons de komende jaren voorbereiden op uiteenlopende crisis, zoals klimaatverandering (natuurbranden en wateroverlast) en langdurige stroomuitval tot sociale spanningen en digitale verstoringen. Onder de verzamelnaam (maatschappelijke) veerkracht en weerbaarheid gaan we hier mee aan de slag. Het gaat hierbij om het gezamenlijk vermogen van inwoners, organisaties en overheden om flexibel te reageren op onverwachte gebeurtenissen, de schade te beperken en het normale leven zo snel mogelijk te hervatten. Gemeenten spelen hierin een sleutelrol: zij vormen de verbindende schakel tussen beleid, uitvoering en samenleving. Door te investeren in veerkrachtige gemeenschappen en goed voorbereid te zijn op uiteenlopende scenario's, versterken we de basis voor een veilige en stabiele leefomgeving. Onder andere via deelname aan werkgroepen zijn we gestart met het voorbereiden op dit soort crisissen, de impact hiervan zal de komende tijd groot zijn. In de voorjaarsnota 2025 hebben we hiervoor, voor een periode van twee jaar, extra middelen geraamd.

VRU: toekomstscenario's en bestuurlijke besluitvorming

Het komende jaar wordt binnen de VRU gewerkt aan de uitwerking van een aantal toekomstscenario's. De besluitvorming binnen het algemeen bestuur verwachten we eind 2025. De verwachting is reëel dat de keuzes op termijn zullen leiden tot een noodzakelijke verhoging van de gemeentelijke bijdrage. De uiteindelijke voorstellen zullen naar verwachting worden voorgelegd in de kadernota 2027 van de VRU.

Het algemeen bestuur heeft ook opdracht gegeven om bezuinigingsopties in kaart te brengen of onderzoek te verrichten naar niet wettelijke taken waarvoor inkomsten gegenereerd kunnen worden.

B. Beleidsvoornemens 2026

Deze liggen besloten in de onder A. en C. genoemde ontwikkelingen.

C. Financiële ontwikkelingen en voorstellen

Communicatie bij crisisbeheersing

€ 25.000 structureel

In de crisisbeheersing is steeds meer aandacht voor communicatie. Aanvankelijk was communicatie slechts een klein onderdeel van ons totale takenpakket binnen de crisisbeheersing. Onlangs zijn in VRU-verband afspraken gemaakt dat crisiscommunicatie een eigen proces is, gelijkwaardig aan het totaal van alle andere gemeentelijke taken in de crisisorganisatie. De opschaling van het belang van communicatie in de crisisorganisatie vraagt om meer training, voorbereiding en coördinatie. Voor het versterken van de communicatie binnen de crisisbeheersing ramen we een budget van € 25.000 structureel.

Bluswatervoorzieningen

krediet € 200.000

jaarlasten € 16.000 v.a. 2027

Uit een advies van de VRU komt naar voren dat er investeringen nodig zijn in onze bluswatervoorziening. In enkele gebieden zullen we putten moeten plaatsen. Verder onderzoeken we of we open water binnen de gemeente Soest geschikt is of gemaakt kan worden om extra opstelplaatsen te realiseren. Het komende jaar willen wij in kaart brengen wat er nodig is om onze bluswatervoorziening te versterken. Op basis van een ruwe schatting moeten we daarbij rekening houden met een eenmalige investering van € 200.000.

Gemeenschappelijke regeling VRU – kadernota 2026

€ 122.000 structureel

De kadernota 2026 van de VRU laat een stijging van de loon-en prijsaanpassing en de actualisatie van de verdeelsleutel zien. Voor de gemeente Soest betekent dat een stijging van de bijdrage in 2026 van € 122.000 euro.

Wet Bibob

€ 75.000 structureel

Voor het jaar 2025 heeft uw raad - met het oog op het toen bekende financieel meerjarenperspectief - alleen een incidenteel budget beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de Wet Bibob. De toepassing van de Wet Bibob is een belangrijk instrument om bestuurlijke weerbaarheid te vergroten. We willen verhinderen dat we als gemeente zaken doen met niet-integere partijen. Een belangrijk instrument dat we de komende jaren nog vaker willen gaan inzetten, ook voor de aanpak van zorgfraude. We stellen dan ook voor om het budget structureel in de begroting op te nemen.

2.1.4 Deelprogramma Accommodaties en eigendommen

Wij doen geen voorstellen voor aanvullend/nieuw beleid in dit deelprogramma.

2.2 Programma Fysieke Leefomgeving

Tot het programma Fysieke leefomgeving behoren de volgende deelprogramma's:

- 2.2.1 Wonen
- 2.2.2 Klimaat
- 2.2.3 Economie
- 2.2.4 Mobiliteit en infrastructuur
- 2.2.5 Natuur en landschap

Omgevingsprogramma's

Afgelopen jaar zijn de omgevingsprogramma's voor Wonen, Werken, Natuur en Landschap, Mobiliteit en Water opgesteld. Deze worden naar verwachting medio 2025 definitief vastgesteld. Om de omgevingsprogramma's in concrete acties te vertalen wordt diverse onderzoeken uitgevoerd. De omvang van het benodigde budget voor de uitvoering van de omgevingsprogramma's is mede afhankelijk van de uitkomsten van deze onderzoeken. Op het moment dat de uitkomsten daarvan beschikbaar komen, kan pas een goede inschatting worden gemaakt. In een enkel geval hebben zich inmiddels wel ontwikkelingen voorgedaan die nog niet waren voorzien en opgenomen in uitvoeringsparagrafen van de omgevingsprogramma's waarvoor wel extra budget nodig is. Voor zover dit het geval is, is dit bij het betreffende deelprogramma in deze kadernota opgenomen.

2.2.1 Deelprogramma Wonen

A. Landelijke/regionale ontwikkelingen

Versterkte gemeentelijke regie

De aankomende Wet versterking regie volkshuisvesting geeft gemeenten meer sturingsmogelijkheden via een verplicht lokaal volkshuisvestingsprogramma. Hierin moeten keuzes worden gemaakt over de lokale woningbouwprogrammering en de invulling van de landelijke 2/3 betaalbaarheidsnorm (waarvan minimaal 30% sociale huur). Dit vraagt om actieve beleidsvorming en capaciteit van de gemeente. Momenteel loopt het proces voor het omgevingsprogramma Wonen en een nieuwe huisvestingsverordening. Beide beleidsstukken sorteren zo veel mogelijk voor op deze wet.

Focus op versnelling en vereenvoudiging

Landelijk wordt ingezet op het versnellen van procedures en het verminderen van regeldruk (onder andere via het Programma STOER¹). Werkwijzen als parallel plannen en het gebruik van typegoedkeuringen/industriële bouw worden gestimuleerd om doorlooptijden te verkorten. Dit biedt kansen, maar vereist ook mogelijk aanpassing van gemeentelijke processen.

Regionale samenwerking en monitoring

De regionale Woondeals (zoals die voor Regio Amersfoort) worden verder geconcretiseerd met harde plancapaciteit. Monitoring via een Publiek-Private Monitor (PPM) aan regionale/lokale versnellingstafels wordt vanaf medio 2025 de norm en een voorwaarde voor subsidies.

Nieuwe financiële Instrumenten

Het Rijk introduceert de Realisatiestimulans (een bijdrage per gerealiseerde betaalbare woning) en past bestaande instrumenten zoals de Woningbouwimpuls (Wbi) en het Gebiedsbudget aan. Ook zijn extra middelen voor infrastructuur bij woningbouwlocaties beschikbaar. Belangrijke consequentie is de verwachte gemeentelijke cofinancieringseis (vaak 50%) voor Wbi en Gebiedsbudget, wat een directe impact zal hebben op de gemeentelijke begroting.

Aandacht voor specifieke opgaven

Er is landelijke en regionale aandacht voor het realiseren van de grote opgave voor ouderenhuisvesting (zoals vastgelegd in het regionale afsprakenkader), het beter benutten van de bestaande woningvoorraad (transformatie, optoppen, splitsen) en het aanpakken van knelpunten zoals netcongestie en water- en bodem-sturend bouwen.

'Faire share'-afspraken over spreiding verplichte urgent woningzoekenden en aandachtsgroepen

Het is de bedoeling dat voor de zomer van 2025 regionale afspraken gemaakt worden over de spreiding van wettelijk verplichte urgent woningzoekenden en aandachtsgroepen zoals de benoemd zijn in de concept Wet versterking regie Volkshuisvesting.

Voorkomen van dak- en thuisloosheid

Het streven van de rijksoverheid is dat er in 2030 geen daklozen meer zijn. Daarom zullen we meer moeten investeren in het voorkomen van dak- en thuisloosheid en het versnellen van de uitstroom uit de opvang. Hierover moeten afspraken met de corporaties gemaakt worden.

B. Beleidsvoornemens 2026

Prioriteit voor wonen voor ouderen en doorstroming

Gezien de sterke vergrijzing leggen we een zwaar accent op het realiseren van voldoende geschikte woningen voor ouderen. We streven naar minimaal 35% voor ouderen geschikte

¹ Het programma STOER staat voor Schrappen Tegenstrijdige en Overbodige Eisen en Regelgeving. Het kabinet wil met dit programma samen met medeoverheden, marktpartijen en woningcorporaties de stapeling van lokale regels en procedures aan te pakken en regeldruk te verminderen.

woningen in de nieuwbouw en een totaal van 540 nultreden-, geclusterde en zorggeschikte woningen extra tot 2030. Kern hierbij is de ontwikkeling van woon-zorgzones nabij voorzieningen en het actief stimuleren van doorstroming vanuit de bestaande voorraad, onder andere via een bewustwordingscampagne.

Bouwen in de rafelranden

Voor woningbouwontwikkeling na 2030 zijn er twee potentiële locaties aangewezen. Deze locaties liggen ter beoordeling voor bij de provincie.

Collectieve energie Dalweg-gemeentehuis

In de zoektocht naar een beoogd ontwikkelaar van de woningen aan de Dalweg speelde duurzaamheid een belangrijke rol in het aanbestedingsproces. Door het toepassen van een bodemenergiesysteem te combineren met een lokaal warmtenet zouden mogelijk de circa 200 woningen van het Parckhart én het gemeentehuis van warmte en koude worden voorzien. Met een bodemenergiesysteem brengen we het energiesysteem beter in balans. In de zomer slaan we warmte op, die we in de wintermaanden kunnen gebruiken. Zo hebben we in de zomer een verbeterd werkklimaat, en gebruiken we in de winter minder elektriciteit. Met het aansluiten van het gemeentehuis geven we als gemeente het goede voorbeeld en laten we zien dat we de verduurzaming van ons vastgoed serieus nemen, ook als daar kosten aan verbonden zijn. Uitvoering geven aan CO₂-doelstellingen kan niet zonder het verduurzamen van de gebouwde omgeving.

In de voorjaarsnota 2025 hebben we u een voorstel voorgelegd om hiervoor een onderzoeksbudget van € 60.000 te verstrekken.

Om het gemeentehuis op een duurzame wijze te kunnen opwarmen en te kunnen koelen, zijn bouwkundige en installatietechnische aanpassingen noodzakelijk. Daarom is het nodig om aan te sluiten op het systeem van Warmte Koude Opslag (WKO) en daarnaast het verduurzamen van het gemeentehuis waarbij aanpassingen nodig is voor de installaties en het gebouw zelf. Het systeem van WKO wordt aangelegd bij het bouwrijp maken van het gebied. De ontwikkelaar heeft duidelijkheid nodig of de gemeente wil aansluiten op deze collectieve bron. De capaciteit van het WKO-systeem wordt daarop aangepast. Nadat het systeem is aangelegd dienen aanpassingen gedaan te worden aan het gemeentehuis. Dit volgt pas nadat het WKO-systeem is geïnstalleerd. We verwachten eind 2026 goed in kaart te hebben gebracht wat die aanpassingen moeten zijn en hoe we dit het beste kunnen aanpakken. Hiermee komen we te zijner tijd met een voorstel bij de gemeenteraad.

C. Financiële ontwikkelingen en voorstellen

Wet versterking regie volkshuisvesting

p.m.

De Wet versterking regie volkshuisvesting is nog niet definitief en we weten nog niet precies hoeveel capaciteit en geld er straks nodig is. Zodra de wet duidelijk is, maken we een gedetailleerde financiële inschatting en leggen die dan - als daartoe aanleiding is - bij de begroting 2026 aan uw raad voor.

'Fair share'-afspraken

zie deelprogramma Sociaal domein

De toename van het huisvesten van verplicht urgente woningzoekenden zal gevolgen hebben voor de begeleidingskosten die uit de Wmo-budgetten betaald worden. Zie hiervoor het deelprogramma Sociaal domein.

Prioriteit voor ouderen en doorstroming

€ 25.000 structureel

Eind 2024 is samen met alle partners op het gebied van wonen, zorg en welzijn voor ouderen, een werkagenda voor 2025 opgesteld. Hierin wordt concreet gewerkt aan zes initiatieven. In 2026 wordt dit voortgezet en zullen er ook nieuwe initiatieven opgezet worden. Gezien de complexiteit en uiteenlopende belangen is een zorgvuldige, professioneel begeleide samenwerking essentieel. De gemeente wil hierin actief regie voeren, met behoud van een onafhankelijke positie om belangen goed te kunnen afwegen. Voor de procesbegeleiding wordt voorgesteld € 25.000 te reserveren, gericht op het versterken van de samenwerking en het realiseren van gezamenlijke doelen.

Bouwen in de rafelranden

€ 70.000 incidenteel 2026

Afhankelijk van de afweging van de provincie volgt een vervolgproces rond de rafelranden. U heeft verzocht om daarbij een gebiedsvisie op te stellen. We gaan ervan uit dat we in de tweede helft van 2026 kunnen starten met een gebiedsvisie. Hiervoor ramen we een incidenteel budget van € 70.000.

Gebiedssamenwerking van A tot Z

€ 50.000 incidenteel 2026

Voor het jaar 2025 heeft uw raad - met het oog op het toen bekende financieel meerjarenperspectief - alleen een incidenteel werkbudget beschikbaar gesteld voor de gebiedssamenwerking van A tot Z. Gelet op het toekomstig proces blijft dit (werk)budget voorsnog nog een jaar nodig om de samenwerking te vervolgen in aangepaste vorm. Het budget is ook nodig voor het afdekken van kosten van overige ambtelijke inzet voor de uitwerking van het perspectief en voor projecten.

Omgevingswet – participatie

€ 100.000 structureel

Voor het jaar 2025 heeft uw raad - met het oog op het toen bekende financieel meerjarenperspectief - alleen een incidenteel budget beschikbaar gesteld voor het intensiveren van de participatie onder de Omgevingswet. Het gaat daarbij om een extra wettelijke taak met betrekking tot participatie rondom ruimtelijke initiatieven. Wij stellen nu voor om dit budget structureel in de begroting op te nemen.

Erfgoedwet

€ 33.000 structureel

Voor het jaar 2025 heeft uw raad - met het oog op het toen bekende financieel meerjarenperspectief - alleen een incidenteel budget beschikbaar gesteld voor de uitvoering van onze wettelijke taken ten aanzien van erfgoed. Wij stellen nu voor om dit budget structureel in de begroting op te nemen.

2.2.2 Deelprogramma Klimaat

A. Landelijke/regionale ontwikkelingen

Energie

De energietransitie is een ingewikkelde en omvangrijke opgave met stevige landelijke ambities. Maar in 2024 trad een nieuw kabinet aan met andere opvattingen over klimaatbeleid en de energietransitie dan het voorgaande kabinet. Aangezien het Rijk zorgt voor een groot deel van de financiële middelen voor de energietransitie, is het spannend wat het Rijk op dat gebied gaat doen. Dit heeft onder andere te maken met het voornemen van dit kabinet om alle specifieke uitkeringen, de spuks, (vanaf 2026) over te hevelen naar het gemeentefonds/provinciefonds. Hierbij is het kabinet van oordeel dat deze overheveling vanwege het wegvallen van administratieve lasten een korting rechtvaardigt van 10% op het spuk-budget. Een korting die wat de VNG betreft voor de CDOKE-regeling niet realistisch is.

Netcongestie

Door de afgekondigde netcongestie op grootverbruik kunnen ondernemers zowel hun afname van elektriciteit als hoeveel ze terugleveren niet aanpassen. Dat maakt de aanleg van grote zonnedaken moeilijker. Bovendien is de kans aanwezig dat Stedin ook netcongestie afkondigt voor het kleinverbruik (huishoudens).

Grootschalige opwek

Met het wegvallen van de locaties voor opwek van windenergie op defensie terreinen Vlasakkers en Leusderheide is ons Uitnodigingskader Grootschalige elektriciteitsopwekking niet meer toereikend om onze doelstellingen voor duurzame opwek te halen. De terreinen vormen ook een groot deel van het regionale bod in de Regionale Energie Strategie.

Warmtetransitie

Er komen twee nieuwe wetten aan die bepalend zijn voor de warmtetransitie: de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw) en de Wet collectieve warmte (Wcw). Deze wetten geven de gemeente de regie over de warmtetransitie. De Wgiw treedt op 1 juli 2025 in werking. De Wgiw geeft gemeenten de benodigde bevoegdheden om regie te voeren in de wijk- of gebiedsgerichte aanpak van de warmtetransitie.

De Wcw vervangt de huidige Warmtewet. Deze treedt naar verwachting 1 januari 2026 in werking. De Wcw heeft als doel de ontwikkeling van nieuwe warmtenetten makkelijker te maken. En om de betaalbaarheid, betrouwbaarheid en duurzaamheid van collectieve warmte te vergroten.

Afval en grondstoffen

Vanuit de centrale overheid wordt de verbranding van restafval belast met een CO₂-heffing, naast de verbrandingsbelasting die al bestaat. Dit maakt dat de verwerking van restafval steeds duurder wordt ten opzichte van de verwerking van andere afval- en grondstofstromen. Hiermee wordt de lokale overheid gestimuleerd beleidsmaatregelen te nemen welke de hoeveelheid restafval reduceert. Dit zal terugkomen in het grondstoffenplan 2025-2030 en de keuze die op grond van dit plan gemaakt gaat worden.

Op dit moment wordt landelijk het Circulair Materialenplan opgesteld. Dit vervangt straks het huidige Afvalbeheerplan (LAP3) en ondersteunt vanaf 2026 de transitie naar een circulaire economie. Het aangaan van zogeheten UPV's (uitgebreide producenten verantwoordelijkheid) zal nog hoger op de agenda komen. In het algemeen zal meer en meer nadruk komen te liggen op maatregelen die de terugwinning en gebruik van grondstoffen bevordert. Een progressief toenemende CO₂-heffing op de verbranding van restafval is daar een van.

Daarnaast zien we dat door de onzekerheid van de wereldhandel de prijsvorming van opbrengststromen (zoals glas en papier) erg volatiel is met een algemene trend naar beneden. De AVU is onze partner voor de verwerking van de stromen restafval, gft, glas en oud papier en karton. Ook voert de AVU regie op de pmd-stroom namens de gemeenten. Met name in de gft-verwerking is weinig concurrentie. AVU onderzoekt nu ook publiek-publieke samenwerking, naast het puur commercieel in de markt zetten van genoemde stromen.

B. Beleidsvoornemens 2026

Energie

De landelijke doelstellingen hebben wij, mede vanuit intrinsieke motivatie, lokaal vertaald in het energieprogramma 'Energie van Soest 2024-2030', door de raad vastgesteld in november 2024. Dat is het beleidskader waarbinnen we werken.

Ondanks alle gesprekken en inspanningen van de afgelopen maanden blijft Defensie bij haar besluit om geen windturbines toe te staan op defensierterreinen. Een gesprek met het ministerie van Klimaat en Groene Groei heeft niets veranderd. Hierdoor valt in één klap bijna de helft van het RES-bod (Regionale Energie Strategie) weg en nagenoeg de volledige windopgave in de regio komt te vervallen. Hetzelfde geldt voor onze lokale opwekopgave. Ons huidige lokale Uitnodigingskader voor grootschalige elektriciteitsopwekking nodigt met het wegvallen van deze gebieden onvoldoende uit om onze doelstelling voor opwek te behalen. Voor de verkenning van alternatieve opweklocaties gaan alle regiogemeenten na de zomer in overleg met gemeenteraden.

We werken aan een omgevingsprogramma Warmte. Het vaststellen daarvan is aan het college. Plannen die daaruit volgen over het daadwerkelijk aardgasvrij maken van wijken is vervolgens aan de raad. Het eerste plan verwachten wij op z'n vroegst eind 2026.

Ondanks het feit dat wij al langer constateren dat er spanning zit tussen onze ambities en de rijksmiddelen, houden wij vooralsnog vast aan het principe dat het Rijk voldoende middelen ter beschikking moet stellen om onze opgave te kunnen uitvoeren.

Afval en grondstoffen

Op dit moment wordt het grondstoffenplan geschreven. Het is de verwachting dat het grondstoffenplan 2025-2030 na de zomer door de raad wordt vastgesteld. De keuzes die straks voorliggen hebben vooral betrekking op nascheiding van pmd, intensivering/doorgaan met het huidige beleid of de invoering van Diftar.

De kosten voor de inzameling en verwerking van afval en grondstoffen worden verhaald door middel van de afvalstoffenheffing. De te maken keuzes hebben daarmee direct invloed op wat onze inwoners aan de gemeente dienen te betalen.

C. Financiële ontwikkelingen en voorstellen

Eén omgevingsdienst voor de provincie Utrecht

€ 93.000 structureel

Doel is dat per 2026 de fusie tussen RUD Utrecht en ODRU afgerond is en de nieuwe Omgevingsdienst Utrecht (ODU) van start gaat. De VTH-basistaken (Vergunning Toezicht en Handhaving) en advisering op gebied van milieu worden dan door de ODU uitgevoerd op basis van een nieuwe Dienstverleningsovereenkomst en mandaat. De RUD Utrecht wordt in de loop van 2026 opgeheven.

De nieuwe bijdrage voor Soest voor 2026 staat nog niet vast. Op basis van een proefberekening houden we rekening met een bijdrage van € 999.000, dat is € 93.000 meer dan nu geraamd (na wijziging van de begroting 2025). Dit bedrag bestaat uit:

- Vervallen bijdrage provincie voor bodemtaken: € 37.000
- Indexering 2026 (incl. beperkte taakuitbreiding) € 56.000

RUD – overgang bodeminformatiesysteem

p.m./bij begroting 2026

De RUD houdt sinds 2025 voor ons het bodeminformatiesysteem (BIS) actueel en verstrekt bodeminformatie aan derden. Om dit goed te kunnen doen is de migratie van ons bodeminformatiesysteem naar dat van de RUD nodig. Hiervoor moeten alle bodemrapporten van de afgelopen decennia worden gedigitaliseerd en overgeheveld naar de RUD. De bodeminformatie wordt daarna geanonimiseerd en online beschikbaar gesteld via het knooppunt bodeminformatie. Dit verbetert de dienstverlening aan inwoners en het wordt eenvoudiger om te voldoen aan de nieuwe wettelijke eisen van de Omgevingswet en de Basis Registratie Ondergrond (BRO). Voor deze migratie moeten we eenmalige kosten maken. De kosten zijn duidelijk bij de begroting 2026. We brengen hierbij ook in beeld in hoeverre deze verschuiving van taken leidt tot vermindering van onze eigen kosten.

2.2.3 Deelprogramma Economie

A. Landelijke/regionale ontwikkelingen

De druk op de ruimte wordt steeds groter. De Regio Amersfoort, waar Soest onderdeel van is, is een van de meest gewilde regio's van Nederland om te wonen en te werken. Dit blijkt ook uit de enorme woon- en werkopgave waar we de komende jaren met elkaar voor staan. De ambitie is tot 2040 minimaal 40.000 woningen extra te realiseren. Daarnaast zijn we ook onderdeel van een toeristisch recreatief aantrekkelijke regio waar het aantal toeristen en bezoekers nog jaarlijks stijgt. Om de economie en de voorzieningen mee te laten groeien is ruimte nodig voor circa 32.000 arbeidsplaatsen. Uit recente studies en inzichten wordt steeds duidelijker dat wonen niet zonder werken kan. Dit betekent dat er voldoende ruimte beschikbaar moet blijven om de groei van de werkgelegenheid te kunnen faciliteren. Daarnaast is het van belang dat we ook onze voorzieningen laten meegroeien en doorontwikkelen met de groei van onze inwoners en bezoekers. Denk hierbij aan onze winkelcentra, maatschappelijke voorzieningen en recreatieve voorzieningen.

B. Beleidsvoornemens 2026

Ruimte voor werken

In het kader van de druk op de ruimte is het belangrijk om op regionaal en provinciaal schaalniveau goed met elkaar samen te blijven werken. Denk aan samenwerking in het kader van regionale planning voor bedrijventerreinen, het onderzoek naar een regionaal bedrijventerrein in de regio Amersfoort en de gebiedsvisie van A tot Z waarin ruimte voor werken een belangrijk onderdeel is.

Eerste uitwerking omgevingsprogramma Werken naar gebieden

Om stappen te zetten op weg naar de doelen uit het omgevingsprogramma Werken zijn we in 2025 gestart met een bedrijventerreinenstrategie die we in 2026 afronden. Ook nemen we een rol in het bij elkaar brengen van vraag en aanbod naar ruimte. Verder zal in 2026 een eerste uitwerking naar winkelgebieden en/of recreatiegebieden plaatsvinden, in afstemming met de andere omgevingsprogramma's en samen met de belanghebbenden. Hiervoor benodigde middelen komen uit het budget voor de omgevingsprogramma's.

2.2.4 Deelprogramma Mobiliteit en infrastructuur

A. Landelijke/regionale ontwikkelingen

Regionaal deeltweewielersysteem

De provincie Utrecht, de gemeenten Utrecht en Amersfoort en de samenwerkende regio's U10 en Amersfoort hebben, onder procesbegeleiding van Goedopweg, een 'verkenning regionale deeltweewieler' uitgevoerd. Dit heeft een groeipad opgeleverd van 2026 tot 2028. In dit groeipad wordt een leerfase gecombineerd met gewenst aanbod van deeltweewielers in het 'Daily Urban System' van beide steden en de daarbinnen liggende bedrijventerreinen en knooppunten. Vanaf januari 2026 start het regionale deeltweewielersysteem in de U10. Vanaf april 2026 moet het netwerk uitbreiden naar de regio Amersfoort, waaronder de gemeente Soest. De opzet sluit naadloos aan bij ons beleidsuitgangspunt om met de regio deelmobiliteit op te pakken en te stimuleren. Alle buurgemeenten doen mee. Daardoor wordt het netwerk aantrekkelijk voor mensen die anders de auto hadden gepakt, bijvoorbeeld naar Amersfoort.

Verkeersmodel Regio Amersfoort

De gemeenten Amersfoort, Baarn, Leusden, Nijkerk, Soest en Woudenberg hebben gezamenlijk een regionaal verkeersmodel. Met dit verkeersmodel maken we prognoses over de hoeveelheid verkeer in 2030. We rekenen met het model de effecten door van ruimtelijke en infrastructuurle maatregelen. Het is daarmee nadrukkelijk niet alleen een instrument voor verkeer en vervoer, maar ook voor ruimtelijke ordening (onderbouwing van ruimtelijke plannen) en het dient als basis voor milieuberekeningen en milieukaarten.

Het huidige verkeersmodel is verouderd. Het basisjaar is 2017 (ver voor de coronapandemie) en inmiddels kijken we voor de meeste studies verder vooruit dan 2030. Ook is het model in de huidige vorm ongeschikt om uitspraken te doen over fiets en openbaar vervoer. Dit leidt ertoe dat voor de Mobiliteitsagenda Regio Amersfoort bijvoorbeeld geen gebruik meer is gemaakt van dit model. Omdat het landelijke verkeersmodel (NRM) en het provinciale verkeersmodel (STRAVEM) te grofmazig zijn voor veel gemeentelijke vraagstukken, spraken de gemeenten in Regio Amersfoort in 2024 af om een nieuw gezamenlijk model op te stellen.

B. Beleidsvoornemens 2026

Stimuleren deelmobiliteit

In het omgevingsprogramma Mobiliteit staat dat we deelmobiliteit als duurzame vervoersoplossing stimuleren. We pakken deelmobiliteit op met de regio. Zo maken we het mogelijk dat

deelmobiliteit verplaatsingen met de auto vervangt. In de regio doen onze buurgemeenten mee.

Verkeersmodel Regio Amersfoort

Een actueel en betrouwbaar verkeersmodel is voor Soest essentieel. En wel om drie redenen:

1. Een regionaal verkeersmodel is van belang om op gemeentelijk netwerkniveau een goed beeld te hebben van toekomstige verkeersintensiteiten. Deze informatie gebruiken we voor plannen die binnen Soest zelf worden ontwikkeld (woningbouw, herinrichting wegen).
2. Met het onlangs vastgestelde omgevingsprogramma Mobiliteit moeten we kunnen starten met monitoring of doorrekenen op basis van actuele gegevens. Dit geldt ook voor bepalende besluiten zoals het al dan niet invoeren van GOW30 (een gebiedsontsluitingswegen met een snelheidslimiet van 30 km/u), het opheffen van afgesloten wegen, of een onderzoek naar de doorstroming op de Birkstraat.
3. Er spelen op regionaal gebied nu veel ontwikkelingen. Denk aan projecten die on hold staan (knooppunt Hoevelaken), projecten die zijn gewijzigd (westelijke ontsluiting Amersfoort), of nieuwe projecten (bijv. volgend uit de Mobiliteitsagenda).

C. Financiële ontwikkelingen en voorstellen

Regionaal deeltweewielersysteem

€ 36.000 2026 t/m 2028

dekking uit budget omgevingsprogramma's

Voor de uitrol van het regionale deeltweewielersysteem wordt om cofinanciering gevraagd. Goedopweg en de provincie Utrecht dragen bij. Deelnemende gemeenten dragen zelf € 0,75 per inwoner per jaar bij. Voor Soest komt dit neer op € 36.000. De pilot loopt ten minste van 2026 tot en met 2028, met twee keer een optie tot verlengen.

Verkeersmodel Regio Amersfoort

€ 12.000 structureel

+ € 41.000 in 2026 en € 11.000 in 2027

Voor de opbouw, het uitvoeren van tellingen en de actualisatie is onvoldoende budget beschikbaar vanuit onze reguliere budgetten. Het Regiobureau heeft een goed onderbouwde raming opgesteld. Een deel van de begrote kosten kunnen we opvangen uit de reguliere budgetten. Maar die zijn onvoldoende om alle kosten te kunnen dragen. We ramen de extra kosten vooralsnog op € 12.000 structureel vanaf 2027. Om het model op te bouwen en tellingen uit te voeren zijn daarnaast nog incidentele budgetten nodig: voor 2026 € 41.000 en voor 2027 € 11.000.

Aanpak wortelopdruk

€ 240.000 incidenteel 2026

We werken aan een plan van aanpak wortelopdruk. Naar verwachting ronden we dit plan in 2025 af. Vooruitlopend op dit plan willen we graag in 2026 een eerste stap zetten met het verwijderen van boomwortels en het lokaal herstraten. We stellen u voor om bij de begroting 2026 hiervoor een incidenteel budget beschikbaar te stellen van € 240.000.

*Beheerplan civiele kunstwerken**p.m.*

In 2024 zijn we gestart met het opstellen van een beheerplan over het beheer en onderhoud van de bruggen, tunnels en vissteigers in Soest. Naar verwachting ronden we dit plan in 2025 af. De financiële consequenties ramen we vooralsnog p.m.

*Beheerplan openbare verlichting**p.m.*

In 2024 zijn we begonnen met het opstellen van een nieuw beheerplan openbare verlichting. In het nieuwe plan krijgt ledverlichting een plek. We stellen geen wijzigingen voor aan het schema en dimregime. In het plan willen we het plaatsingsbeleid, beheer, onderhoud en de vervanging van lichtmasten en armaturen beschrijven. Naar verwachting ronden we dit plan in 2025 af. De financiële consequenties ramen we vooralsnog p.m.

2.2.5 Deelprogramma Natuur en landschap

A. Landelijke/regionale ontwikkelingen

Geen relevante ontwikkelingen.

B. Beleidsvoornemens 2026

Soortenmanagementplan

Het opstellen van een Soorten Management Plan (SMP) is gestart in 2023/2024. Dit plan zorgt er onder meer voor dat we op een natuurvriendelijke manier kunnen isoleren. Dit plan is erop gericht om bij het isoleren rekening te houden met aan en op gevel nestelende soorten. De provincie Utrecht kan op basis van dit plan een gebiedsbrede vergunning verlenen voor het isoleren van spouwmuren (ook al zijn de soorten aanwezig) als er genoeg maatregelen genomen zijn om de soort te 'mitigeren'. Het plan raakt alle beleidsvelden. Deze SMP-vergunning moet nog bij de provincie worden aangevraagd; planning is voor de zomer 2025. In 2026 wordt er mogelijk een evaluatie gepland. Hieruit ontstaat een budgetvraag. Provinciale subsidies zijn hiervoor niet toereikend.

C. Financiële ontwikkelingen en voorstellen

*Bosbeheerplan**p.m.*

Voor het beheer van de bossen in het buitengebied werken we met de Bosnota 2013-2022. Deze nota gaat over de bos- en natuurgebieden in eigendom van de gemeente. De evaluatie en actualisatie van de Bosnota ronden we naar verwachting in 2025 af. We verwerken de uitgangspunten voor het beheer van de bosgebieden in een Bosbeheerplan. De financiële consequenties ramen we vooralsnog p.m.

Beheerplan begraafplaatsen

p.m.

We ronden de actualisatie van het beheerplan Begraafplaatsen 2006-2011 in 2025 af. We hebben twee begraafplaatsen in eigendom en beheer: in Soest aan de Veldweg en in Soesterberg in het bos, aan de Kampdwarsweg. Met dit plan willen we de begraafplaatsen opwaarderen en het beheer professionaliseren. Het plan bevat een ook een uitvoeringsplanning en een plan voor de kostendekking voor het bepalen van toekomstbestendige tarieven. De financiële consequenties ramen we vooralsnog p.m.

Inboet bomen

€ 90.000 structureel

Voor het jaar 2025 heeft uw raad - met het oog op het toen bekende financieel meerjarenperspectief - alleen een incidenteel budget beschikbaar gesteld voor de hogere kosten voor de inboet van bomen. Deze budgetverhoging is noodzakelijk om de kosten als gevolg van verwachte hogere boomsterfte door klimaatverandering op te kunnen vangen. We stellen nu voor om hiervoor een structureel budget in de begroting op te nemen.

2.3 Programma Sociale leefomgeving

Tot het programma Sociale leefomgeving behoren de volgende deelprogramma's:

- 2.3.1 Sociaal domein
- 2.3.2 Onderwijs
- 2.3.3 Sport, kunst en cultuur

2.3.1 Deelprogramma Sociaal domein

Inleiding

Tien jaar na de decentralisaties binnen het sociaal domein staan we als gemeenten nog steeds voor flinke uitdagingen. De bedoeling was duidelijk: ondersteuning dicht bij de inwoner, meer maatwerk en betere samenwerking. In de praktijk zien we dat veel zaken goed gaan, maar dat de zorgvraag en wachttijden blijven toenemen – ook in Soest.

De Hervormingsagenda Jeugd vormt hierin een bijzonder aspect. De commissie-Van Ark heeft in haar eerste advies duidelijk aangegeven waar de ontwikkelopgave ligt. Ondanks extra middelen van het Rijk voor jeugdhulp tussen 2025 en 2027, blijven financiële onzekerheden de komende jaren bestaan. We zien dat het daarom noodzakelijk is om de beweging naar de voorkant verder te versnellen: preventief werken, normaliseren en eerder signaleren. Door algemene voorzieningen in de sociale basis te versterken en uit te breiden – denk aan activiteiten in buurtcentra, bij scholen en sportverenigingen – benutten we kansen om duurdere, specialistische zorg terug te dringen. In 2026 stellen we een plan van aanpak op waarin we beschrijven hoe we deze opdracht vervullen voor de gemeente Soest.

Daarnaast gaan we steviger sturen op de ambities uit onze Integrale Visie Sociaal Domein. Het Uitvoeringsplan vormt hiervoor de basis. We constateren dat het hierin nog aan stevigheid ontbreekt. Om dit te bereiken willen we een aantal zaken anders aanpakken, zodat het Uitvoeringsplan 2026 zowel integraliteit als een stevige basis biedt. Via de raadswerkgroep sociaal domein zullen we zorgen dat uw raad op de ontwikkeling van het uitvoeringsplan en de monitoring daarvan nauw betrokken wordt. Daarnaast stellen we een regievoerder Sociaal Domein aan. Deze helpt om de samenhang en sturing binnen het sociaal domein te versterken en ondersteunt bij het behalen van onze doelstellingen. Zo krijgen we meer grip op de uitvoering en de financiën, en kunnen we onze koers vasthouden. Met uw raad blijven we in gesprek over hoe we kunnen laten zien dat we op koers zijn en wat de effecten zijn van onze inzet voor onze inwoners.

Tegelijk blijven we investeren in een sterke uitvoering. We streven ernaar om met de gemeenten Baarn en Bunschoten per 1 januari 2026 samen te werken in de beoogde nieuwe uitvoeringsorganisatie voor het sociaal domein Eemkracht. Ook bereiden we ons voor op landelijke en regionale ontwikkelingen. Welke dit zijn leest u in de hiernavolgende paragraaf A.

Vanwege alle ontwikkelingen die landelijk (onder meer Hervormingsagenda Jeugd en ontwikkelingen rond IZA/Gala) en lokaal (Uitvoeringsplan, herijking subsidiemethodiek) plaatsvinden, treft u in dit deelprogramma voorstellen die veelal incidenteel in de begroting worden geraamd. Op basis van het op te stellen Uitvoeringsplan en het plan voor de lokale hervormingsagenda jeugd kunnen we weloverwogen keuzes maken, waarbij het belang van onze inwoners vooropstaat. Hiermee leggen we geen wissel op de toekomst en geven we de ruimte aan de nieuwe raad opnieuw keuzes te maken.

A. Landelijke/regionale ontwikkelingen

1. Opgave Gezonde leefstijl

- Gezond en Actief leven Akkoord (GALA)

Jaarlijks krijgt de gemeente Soest middelen voor het uitvoeren van afspraken in het Gezond Leven Akkoord (GALA). Deze middelen worden verstrekt op 15 thema's via een brede specifieke uitkering, de Brede Spuk. Deze uitkering loopt tot en met 2026. In 2027 zal er een eenmalige afrekening komen vanuit het Rijk. In 2026 is het Brede Spuk-budget lager dan in 2025.

- Integraal Zorgakkoord (IZA) en Samen Sterker Eemland

Preventie wordt structureel onderdeel van zorgcontractering (bijvoorbeeld leefstijlinterventies via eerstelijnszorg). Huisartsen, GGD en welzijnsorganisaties moeten meer samenwerken in preventieve netwerken. Het realiseren van die beweging vraagt om investeringen in de sociale basis. Vanuit de Regio Eemland ontvingen wij de afgelopen jaren rijksmiddelen om die transformatie te maken en om de doelen uit het Regioplan te realiseren in samenwerking met onze partners in de sociale basis. De Voorjaarsnota van het Rijk en de deelname van de VNG aan het Integraal Zorg- en Welzijnsakkoord moeten duidelijkheid geven over de continuering van de beschikbaarheid van deze middelen.

2. Opgave Bestaanszekerheid

- Participatiewet in Balans

De Participatiewet wordt op 21 punten gewijzigd, de beoogde ingangsdatum is 1 januari 2026. Hiermee wil het Rijk de wet mensgerichter, eenvoudiger en effectiever maken. Het systeem moet uitgaan van vertrouwen, en mensen helpen meedoen op een manier die bij hen past. Er komt onder andere meer ruimte voor maatwerk, bijverdienen wordt makkelijker, de zoektermijn voor jongeren wordt afgeschaft en de kostendelersnorm aangepast.

- BUIG-budget

De verwachting is dat het aantal mensen in de bijstand op termijn gaat stijgen. Dit heeft te maken met het feit dat de WW wordt verkort van 2 naar 1,5 jaar. Dit zal vooral de oudere doelgroep en mensen zonder diploma's treffen. Daarnaast wordt het makkelijker voor

werkgevers om mensen die onder de Banenafpraak vallen aan te nemen waardoor de uitgaven van loonkostensubsidies zullen stijgen.

- **Hervorming regionale arbeidsmarktinfrastructuur**

Er komt een landelijk dekkende en samenhangende infrastructuur van publieke en private partijen die mensen helpt bij werk, ontwikkeling en participatie. Samenwerking tussen UWV, gemeenten, onderwijs en werkgevers wordt wettelijk verankerd en gefinancierd in het Regionaal beraad. Werkcentra en Leerwerkloketten worden verder doorontwikkeld tot Regionale Werkcentra, als 'het regionale loket voor werkzoekenden en werkgevers'. Daarbij is een versterkte inzet op loopbaanbegeleiding, bij- en omscholing, met nadruk op kwetsbare groepen en komen er sectorale ontwikkelpaden.

- **Impuls infrastructuur sociaal ontwikkelbedrijven**

Sociaal ontwikkelbedrijven krijgen een structurele rol in het ondersteunen en ontwikkelen van mensen met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt. RWA/Amfors wordt een regionale partner in het arbeidsmarktstelsel. Welke rol zij daarin precies gaan spelen is op dit moment nog niet duidelijk.

- **Armoede en Schulden**

Het kabinet wil dat de armoede niet toeneemt. Ook is er aandacht voor mensen die net boven de armoedegrens leven. Want ook die kunnen met geldzorgen te maken krijgen. Daarnaast wil het kabinet de langetermijnevolgen van armoede tegengaan. In het voorjaar van 2025 komt het kabinet met een Nationaal Programma Armoede en Schulden. Mensen maken om verschillende redenen niet altijd gebruik van de voorzieningen waar ze recht op hebben. Het kabinet werkt aan oplossingen hiervoor en komt naar verwachting in 2025 met een wetsvoorstel dat hierbij zal helpen.

- **Wonen en zorg**

In de 'fair share'-afspraken wonen en zorg in de regio worden afspraken gemaakt over de instroom en uitstroom van inwoners die verblijven in een instelling, zoals beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Bedoeling is dat de uitstroom naar herkomstgemeente Soest even groot is als de instroom. De instroom vanuit Soest is echter hoger dan de uitstroom naar Soest. Inwoners met een kwetsbaarheid stromen momenteel vaak uit in Amersfoort. Door de afspraken is de verwachting dat het aantal inwoners met een kwetsbaarheid vaker terug komen naar Soest, waardoor de kosten voor ondersteuning zullen stijgen.

- **Regionale inkoop Wmo**

In het najaar 2025 worden de volgende aanbestedingen gepubliceerd:

- perceel Ambulante begeleiding
- perceel Beschermd wonen
- perceel Respijtverblijf
- perceel Safehouse.

In deze percelen wordt zorg geboden aan inwoners met een kwetsbaarheid die thuis (bij ambulante begeleiding) of zorg in een instelling nodig hebben (beschermd wonen, respijtverblijf

en safehouse). De gunning van deze vier aanbestedingen is in de zomer van 2026 voorzien. De boogde start van de contracten is 1 januari 2027.

- Nationaal Actieplan Dakloosheid en maatschappelijke opvang

Ondanks de impuls die alle partijen van het Nationaal Actieplan Dakloosheid geven aan de aanpak van dakloosheid zien we de aantallen landelijk en regionaal toenemen. Dit zien we terug in het tekort aan plekken in de maatschappelijke opvang. Op dit moment loopt de regionale aanbesteding voor maatschappelijke opvang. In de zomer van 2025 wordt de gegunde partij van de aanbesteding maatschappelijke opvang bekend. Start van het contract is 1 juli 2026. De maatschappelijke opvang is gesitueerd in en is een verantwoordelijkheid van centrumgemeente Amersfoort.

3. Opgave Mentale weerbaarheid

- Ontwikkelingen jeugdhulp

Onderzoeken wijzen uit dat de problematiek en de vraag naar jeugdhulp de komende jaren blijft toenemen. Oorzaken die hiervoor worden genoemd zijn prestatiedruk bij jongeren, de rol van sociale media, problemen in het onderwijs, druk op bestaanszekerheid, gebrek aan woningen, druk op volwassen-ggz.

Te veel kinderen en gezinnen in kwetsbare situaties wachten nu te lang op passende jeugdzorg. Tegelijkertijd neemt de vraag naar en de uitgaven aan jeugdhulp het afgelopen decennia alleen maar fors toe. Dat is niet houdbaar voor de lange termijn. Als kinderen in kwetsbare situaties hulp nodig hebben, dan moet die er zijn. Daarom maakt het kabinet tussen 2025 en 2027 in totaal landelijk bijna € 3 miljard vrij voor jeugdhulp. Bovendien beschrijft de Hervormingsagenda de opdracht aan gemeenten om de jeugdhulp te transformeren.

- IZA/GALA

Zie ook de opgave Gezonde leefstijl. IZA en GALA zijn meerjarenakkoorden die in 2026 zichtbare impact moeten hebben. Onderdeel van de preventieaanpakken van het IZA en GALA zijn ook mentale gezondheid, eenzaamheid en psychische kwetsbaarheid.

- Inwerkingtreding Wet integrale suïcidepreventie

Verwacht wordt dat deze wet per 1 januari 2026 in werking treedt. Het doel is het wettelijk vastleggen van het suïcidepreventiebeleid in de Wet publieke gezondheid, om de basis voor dit beleid te verstevigen.

- Bemoeizorg

In de regio zien we een toename van het aantal inwoners met psychiatrische en verslavingsproblematiek of dementerende ouderen die zelf geen hulp vragen. Vaak veroorzaken zij ook een vorm van overlast of zijn er zorgen van burens. Op basis van de huidige inzet van bemoeizorg in 2025 voorzien we een stijging in de kosten van bemoeizorg voor 2026. We subsidiëren voor het volgende jaar op basis van de realisatie in het voorgaande jaar. Bemoeizorg wordt geboden door Kwintes, Leger des Heils en GGZ Centraal.

4. Opgave Kansengelijkheid

- Middelen Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

De gemeenten in Nederland kregen sinds 2021 NPO-middelen. Deze middelen, die beschikbaar werden gesteld door de rijksoverheid, zijn ingezet om de onderwijsvertraging en vertragingen op sociaal en emotioneel vlak in te halen die kinderen hebben opgelopen als gevolg van de coronapandemie. Deze middelen vervallen op 31 juli 2025.

- Wet van school naar duurzaam werk

Met het wetsvoorstel 'Van school naar duurzaam werk' krijgen scholen, doorstroompunten en gemeenten meer mogelijkheden om jongeren tot 27 jaar te ondersteunen bij de overgang van school naar werk en het behoud van werk. Het doel van de wet is om kansengelijkheid te vergroten door betere begeleiding mogelijk te maken bij de overgang van school naar werk en bij het behouden van werk. De verwachte ingangsdatum is 1 januari 2026.

- Hervormingsagenda jeugd

Om de doelen van de Hervormingsagenda jeugd te realiseren, is het noodzakelijk dat de Jeugdwet wordt aangepast. Hiervoor is het wetsvoorstel Reikwijdte Jeugdwet in de maak. In dit wetsvoorstel wordt vastgelegd dat gemeenten moeten zorgen voor een sterke sociale basis die voldoet aan een vastgelegd minimumniveau. Ook wordt elke gemeente verplicht gesteld om stevige lokale teams in te richten, die voldoen aan bepaalde voorwaarden. Met de voorstellen die we doen in deze kadernota sorteren we voor op de opdracht waar gemeenten zich in de Hervormingsagenda al aan hebben gecommitteerd, maar die straks ook wettelijk verankerd is. In 2026 stellen we een plan van aanpak op waarin we beschrijven hoe we deze opdracht vervullen voor de gemeente Soest, zodat onze jeugdigen kansrijk op kunnen groeien.

- Wetsvoorstel verbetering beschikbaarheid jeugdzorg

Een nieuw wetsvoorstel borgt de regionale samenwerking bij de inkoop van specialistische jeugdhulp. De verplichte regionale samenwerking geldt voor de inkoop van kinderbeschermingsmaatregelen, jeugdreclassering en bepaalde vormen van specialistische jeugdhulp. Het gaat dan om jeugdhulp die moeilijk op lokaal niveau te organiseren is, bijvoorbeeld vanwege de schaarste van de vraag of de complexiteit van de problematiek. Daarbij wordt bijvoorbeeld gedacht aan jeugdhulp met verblijf, jeugdhulp in strafrechtelijk kader en crisisjeugdhulp die 24/7 beschikbaar moet zijn. Gemeenten moeten hun regiovisie jeugdhulp aanpassen naar aanleiding van dit wetsvoorstel. De gemeenteraden in de regio Amersfoort stellen naar verwachting halverwege 2026 de nieuwe regiovisie vast. Verder lijkt deze wet voor onze regio geen grote veranderingen te brengen.

5. Opgave Meedoen en Inclusie

- Inburgering

In 2026 moet duidelijk worden welke middelen het Rijk beschikbaar stelt voor de Wet inburgering aan gemeenten. Nu is het budget voor de inburgering een specifieke uitkering (spuk), terwijl in het Hoofdlijnenakkoord is afgesproken dat spuks in 2026 overgaan naar het Gemeentefonds. Tegelijkertijd is nog onduidelijk wat de gevolgen zijn van het nieuwe

asielbeleid van het kabinet voor het aantal statushouders dat naar gemeenten toekomt. De verwachting is dat de aantallen in 2026 zullen dalen, zeker wanneer de taakstelling voor gemeenten komt te vervallen en statushouders geen voorrang meer mogen krijgen bij woningtoewijzingen.

Regionaal wordt samen met Baarn en Bunschoten het taalonderwijs voor de inburgering in 2025 opnieuw aanbesteed. De verwachting is dat het nieuwe contract met de taalaanbieder per 1 januari 2026 ingaat.

- Versterken sociale basis

Vanuit verschillende landelijke akkoorden hebben gemeenten de opdracht om de sociale basis te versterken (IZA, GALA, Hervormingsagenda jeugd, schuldenaanpak). Gemeenten worden geacht om in hun lokale uitvoeringsagenda's preventie expliciet aandacht te besteden aan, vroegsignalering, ontmoeting en meedoen. Ook regionaal hebben we daarover afspraken gemaakt. De inzet op samenwerking tussen welzijnspartijen, sport, vrijwilligers en onze eigen lokale teams is hiervoor cruciaal. Tegelijkertijd zien we dat het aantal vrijwilligers en inwonersinitiatieven afneemt in Soest. De verwachting is dat met de vergrijzing het aantal mantelzorgers blijft toenemen.

- Antidiscriminatie

Het Rijk is voornemens het stelsel van antidiscriminatievoorzieningen aan te passen. Er komt één landelijke organisatie waar inwoners discriminatie kunnen melden en terecht kunnen voor ondersteuning. De lokale loketten blijven, maar krijgen geld van het Rijk in plaats van gemeenten. En de wettelijke taken van gemeenten op het gebied van antidiscriminatie veranderen. De bedoeling is dat het nieuwe stelsel in 2027 ingaat. Nu is iedere gemeente ook wettelijk verplicht om een laagdrempelige, onafhankelijke voorziening in te stellen, waar burgers terecht kunnen met klachten over discriminatie. Het afgelopen jaar zien we in Soest een stijging van het aantal meldingen. In 2024 zijn er 47 meldingen geregistreerd, een duidelijke stijging ten opzichte van 2023, toen het om 15 meldingen ging.

- Inclusie en diversiteit

Landelijk wordt er structurele aandacht gevraagd voor lhbtq+-inclusie, antidiscriminatiebeleid, en het bevorderen van culturele dialoog. Net als de landelijke trend blijkt uit de GGD Gezondheidsmonitor Jeugd dat ook in Soest het aandeel jongeren dat homoseksualiteit als normaal beschouwt in drie jaar tijd is gedaald van 65% naar 46%. Daarnaast wordt gezien dat jonge mannen steeds toleranter worden ten opzichte van geweld tegen vrouwen. Deze ontwikkelingen maken gerichte maatregelen op het gebied van bewustwording en voorlichting noodzakelijk. Ook is extra inzet nodig om de acceptatie van diversiteit te bevorderen en maatschappelijke polarisatie tegen te gaan.

B/C. Beleidsvoornemens 2026 en Financiële ontwikkelingen en voorstellen

1. Gezonde leefstijl

We willen een gemeente zijn waar inwoners een gezonde leefstijl hebben. Een gezonde leefstijl zien wij als belangrijk middel om gezondheidsproblemen te voorkomen. Inwoners nemen zelf regie over hun eigen gezondheid. We willen dat:

- kinderen gezond opgroeien;
- jongeren meer bewegen;
- volwassenen en ouderen vitaal zijn.

Gezonde en Actief Leven Akkoord (Brede Spuk GALA)

€ 67.000 incidenteel 2026

Jaarlijks krijgt de gemeente Soest middelen voor het uitvoeren van afspraken in het Gezond Actief Leven Akkoord (GALA). Deze uitkering loopt tot en met 2026. In 2027 zal er een eenmalige afrekening komen vanuit het Rijk. Deze middelen worden verstrekt op 15 thema's via een Brede Spuk. Het gaat in grote lijnen om een rookvrije generatie in 2040, het terugdringen van overgewicht, stimuleren van een gezond voedingspatroon en gewicht, het behalen van beweeglijnen voor inwoners, het inzetten van een daling van alcoholgebruik, verspreiden van kennis bij inwoners over risico's van overmatig drankgebruik en het 100 procent naleven van de 18+-leeftijdsgrens voor alcohol.

Voor al deze onderwerpen hebben we binnen onze gemeente al verschillende activiteiten lopen. Zoals in de inleiding is aangegeven maken we in 2026 een nieuwe afweging, mede omdat de uitkering van het Rijk in 2026 afloopt. Daarom vragen wij voor 2026 incidenteel middelen voor de aanpak van overgewicht en obesitas bij kinderen en het overmatig drank- en middelengebruik (totaal € 67.000).

2. Bestaanszekerheid

We willen dat iedereen kan rekenen op bestaanszekerheid. Als gemeente willen we dat:

- inwoners voldoende middelen hebben om te kunnen rondkomen en mee te kunnen doen;
- werken loont en ook voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt bereikbaar is;
- iedereen toegang heeft tot betaalbare en passende zorg of ondersteuning;
- huisuitzettingen worden voorkomen;
- inwoners zoveel mogelijk passend en zelfstandig kunnen wonen.

Fair share wonen en zorg

€ 100.000 incidenteel 2026

We willen dat meer mensen met een kwetsbaarheid zelfstandig kunnen wonen. Veel mensen in beschermd wonen of de opvang zijn daar al klaar voor. Tot nu toe verhuizen zij vaak naar gemeente Amersfoort, maar in de regiovisie 'Samen in de wijk' is afgesproken dat zij teruggaan naar hun eigen gemeente. Dat vraagt extra inzet en zorgt voor meer kosten aan zorg en ondersteuning. Ook willen we meer doen aan preventie, zodat minder mensen in een zorginstelling terechtkomen. Ook dat vraagt om ondersteuning. Vooralsnog vragen we een budget van € 100.000 voor 2026. Afhankelijk van de ervaringen maken we een afweging of en in hoeverre dit budget structureel moet worden geraamd.

Implementatie nieuwe inkoop Wmo

€ 250.000 incidenteel 2026

€ 100.000 incidenteel 2027

In 2026 wordt de uitkomst van de volgende regionale aanbestedingen bekend:

- maatschappelijke opvang
- ambulante begeleiding (aanvullende zorg)
- beschermd wonen
- respijtverblijf
- Safehouse voor mensen met een verslaving.

Omdat we geleerd hebben van het inkooptraject Jeugd voorzien we dat er opstartkosten nodig zijn. Het gaat tenslotte om een nieuw contract met nieuwe samenwerkingsvormen en opdrachten voor ons als gemeenten. Deze kosten ramen we incidenteel voor 2026 en 2027.

Preventie dakloosheid

€ 50.000 incidenteel 2026

Op dit moment zien we dat de instroom in de maatschappelijke opvang vanuit Soest relatief hoog is ten opzichte van de regio. In 2025 zijn we al gestart met het verbeteren van de preventie van dakloosheid. In 2026 willen we dit intensiveren. Om dakloosheid te voorkomen, willen we meer inzetten op preventie van dakloosheid en eerdere signalering van dreigende dakloosheid. Vooralsnog vragen we een budget van € 50.000 voor 2026. Afhankelijk van de ervaringen maken we een afweging of en in hoeverre dit budget structureel moet worden geraamd.

3. Mentale Weerbaarheid

We willen een gemeente zijn waar inwoners voldoende weerbaar zijn om met de uitdagingen van het leven om te kunnen gaan. We willen dat:

- inwoners zelf regie hebben over hun eigen leven;
- jongeren en 65-plussers zich niet eenzaam voelen;
- jongeren vertrouwen hebben in de toekomst;
- jongeren geen overmatige stress ervaren maar zich goed voelen en zichzelf accepteren.

IZA/GALA

€ 112.000 incidenteel 2026

Vanuit het Integraal Zorgakkoord (IZA) werken we regionaal samen met GGz Centraal, huisartsen en regiogemeenten (Samen Sterker Eemland). We hebben onder andere een regionale taskforce wachttijden, overlegtafels en in de eigen gemeente Welzijn op recept. We werken samen aan een herstellennetwerk met ons eigen sociaal team, huisartsen, GGz Centraal en welzijnspartijen. Daarnaast zetten we vanuit GALA in op thema's als eenzaamheid en mentale weerbaarheid.

Voor deze onderwerpen hebben we binnen onze gemeente al verschillende activiteiten lopen. Zoals in de inleiding is aangegeven maken we in 2026 een nieuwe afweging, mede omdat de uitkering van het Rijk in 2026 afloopt. Daarom vragen wij voor 2026 incidenteel middelen voor onder meer de projecten Kunst Natuur Welzijn, Join us en Signaalpunt eenzaamheid. (totaal €112.000)

*Suïcidepreventie**€ 26.000 structureel, budgettair neutraal*

Suïcidepreventie is een nieuwe taak voor gemeenten. Het vraagt een integrale samenwerking over domeinen heen, zoals sociale leefomgeving en veiligheid. De structurele werkzaamheden bij de gemeente bestaan onder andere uit:

- opstellen van het suïcidepreventiebeleid;
- opzetten en onderhouden van netwerksamenwerking;
- organiseren van periodieke vaardigheidstrainingen om suïcidale gedachten te signaleren, veiligheid in te schatten en de ander te stimuleren om hulp te zoeken;
- opzetten van bewustwordingscampagnes.

Het Rijk stelt hiervoor middelen beschikbaar aan de gemeente Soest van structureel € 26.000, gebaseerd op € 0,55 per inwoner. Hoewel de VNG van oordeel is dat deze rijksbijdrage onvoldoende is en verhoogd zou moeten worden tot € 0,95 per inwoner (voor Soest € 46.000) stellen wij voor om in de begroting 2026 te volstaan met een budget van € 26.000.

*Bemoeizorg**€ 50.000 structureel*

Bemoeizorg richt zich op inwoners die zorg nodig hebben, maar zelf geen hulp vragen. Het gaat bijvoorbeeld om inwoners met verslavingsproblematiek, psychiatrische problematiek of ouderen die dementeren. Bemoeizorg wordt geboden door Kwintes, Leger des Heils en GGZ Centraal. We zien een stijging in het aantal inwoners waarvoor bemoeizorg wordt ingezet. We subsidiëren voor het volgende jaar op basis van de realisatie in het voorgaande jaar. We verwachten dat het budget met € 50.000 structureel moet worden verhoogd.

4. Kansengelijkheid

We willen dat ieder kind in onze gemeente dezelfde kansen heeft om (normaal) te kunnen opgroeien en zijn talenten te kunnen ontplooien. Ouders zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen. We willen dat:

- ieder kind een kansrijke start heeft;
- kinderen die ondersteuning of zorg nodig hebben dat zo licht en nabij mogelijk krijgen;
- ieder kind zoveel mogelijk onderwijs kan volgen in onze eigen gemeente.

*Kansrijke start**€ 240.000 incidenteel 2026*

Het landelijke programma Kansrijke Start zet sinds 2018 in op een gezonde en veilige eerste 1000 dagen voor elk kind. Vroege ondersteuning aan (aanstaande) ouders heeft aantoonbaar positieve effecten op de gezondheid en ontwikkelkansen van kinderen. Soest is actief partner binnen dit landelijke programma. In samenwerking met GGD, GGZ en lokale partijen wordt gewerkt aan hechting, versterking van ouderschap en ondersteuning bij complexe gezinsproblematiek. De coördinator Kansrijke Start zorgt voor de verbindingen tussen alle samenwerkverbanden en een blijvende professionalisering van de verschillende projecten zoals onder andere via de projecten Jonge Kind en Jij, Homies, Maatwerk Ziekteverzuimbegeleiding (MAZL), Stevig Ouderschap en Nu Niet Zwanger. Om de effecten van het programma in beeld te brengen vragen wij hier nog een jaar incidenteel budget voor waarna een afweging gemaakt kan worden voor eventuele structurele borging.

Uitbreiding Spreekuur jeugd GGZ

€ 100.000 incidenteel 2026

We stimuleren de huisartsen om meer jeugdigen te verwijzen naar het Spreekuur Jeugd GGZ in plaats van direct naar MetMaya. Deze aanpak blijkt succesvol: Van de jeugdigen die in 2024 verwezen zijn naar het Spreekuur Jeugd GGZ, is 54% niet naar MetMaya verwezen. Deze kinderen zijn geholpen door een partij in de sociale basis, het jeugdteam of op het Spreekuur Jeugd GGZ zelf. Om meer jongeren thuis nabij en laagdrempelig te kunnen ondersteunen, is uitbreiding van de formatie bij het Spreekuur Jeugd GGZ nodig. We willen deze budgetvraag betrekken bij de planvorming voor de lokale agenda hervorming jeugd. Daarom ramen we voorshands een incidenteel bedrag (€ 100.000)

Schooljongerenwerk

€ 105.000 incidenteel 2026

Op het Griffland College zijn sinds 2022 schooljongerenwerkers 32 uur per week aanwezig als aanspreekpunt voor leerlingen. Deze inzet is tot en met juli 2025 betaald uit NPO-middelen. De jongerenwerker vormt een brugfunctie in de leefwereld van jongeren, sluit aan bij het ritme van de school en herkent problemen vroegtijdig en voorkomt in veel gevallen uitval of escalatie. Daarnaast werkt ook een jobcoach bij Balans preventief; deze zorgt ervoor dat jongeren niet thuiszitten, maar begeleidt hen terug naar school en helpt bij het vinden van werk en stages. Voor het schooljongerenwerk en de jobcoach zijn nu middelen wegvallen en vragen wij in eerste instantie voor 2026 incidenteel budget (€ 105.000).

5. Meedoen en Inclusie

De gemeente Soest is een inclusieve samenleving waar iedereen kan meedoen en niemand wordt gediscrimineerd. We willen dat:

- minderheden en de lhbtq+-gemeenschap zich veilig voelen in onze gemeente;
- kwetsbare inwoners meedoen in onze samenleving;
- vrijwilligers en mantelzorgers zich voldoende ondersteund voelen;
- inwoners met verschillende achtergronden verbinding met elkaar zoeken.

Preventiemaatregelen inclusie en diversiteit

€ 58.000 incidenteel 2026

Gerichte preventiemaatregelen inclusie en diversiteit zijn nodig, omdat uit onderzoek blijkt dat jongeren in Soest minder vaak homoseksualiteit normaal vinden en dat de tolerantie voor geweld tegen vrouwen toeneemt. Daarnaast zien we dat er meer meldingen gedaan worden bij onze onafhankelijke antidiscriminatievoorziening (ADV) uitgevoerd door Art.1 Midden Nederland/Discriminatie.nl. Voor 2026 vragen we hiervoor extra incidenteel budget.

Versterken sociale basis

€ 209.000 incidenteel 2026

Versillende welzijnspartijen voeren projecten en activiteiten uit die het meedoen van ouderen, kwetsbare inwoners en inwoners met een migratieachtergrond bevorderen. Door de vergrijzing, toename van migranten en doordat meer mensen met een psychische kwetsbaarheid in de wijk wonen is de vraag groter dan het aanbod van onze partijen. Om beter in beeld te krijgen welke activiteiten werkelijk bijdragen aan onze doelen gaan we dit in 2026 beter monitoren. Ondertussen vragen we u om de lopende activiteiten zoals bijvoorbeeld het

samen koken in de buurtkeuken, de huiskamer, project migrantenouderen en mantelzorgondersteuning in 2026 incidenteel te blijven financieren.

Overige voorstellen en ontwikkelingen

Uitvoeringsplan Sociaal Domein

Momenteel werken we de opgaven uit de Integrale Visie Sociaal Domein en de Sport- en Cultuurnota verder uit in een uitvoeringsplan voor 2026. Dit plan verbindt visie en praktijk en brengt in kaart hoe we onze doelen rondom de vijf opgaven willen bereiken, met welke activiteiten. Daarnaast maakt het inzichtelijk hoe we de voortgang gaan monitoren. In de raadsbijeenkomst van 16 april 2025 is afgesproken een voorlopige set indicatoren te gebruiken, die we nu verder verfijnen. Uiteindelijk gebruiken we zowel cijfers als ervaringen van inwoners om beter te begrijpen wat er speelt en om duidelijk te maken wat we hebben bereikt.

Nieuwe uitvoeringsorganisatie sociaal domein

€ 250.000 structureel

Integrale toegang

p.m.

In het sociaal domein zien we een trend waarbij sociale teams en welzijnspartijen een steeds prominentere rol krijgen in het zorglandschap. In de Hervormingsagenda Jeugd wordt gesproken over versterking van de lokale teams met voldoende kennis en expertise en een versterking van de sociale basis. Daarnaast zien we in het Integraal Zorgakkoord (IZA) en via de Wmo een ontwikkeling naar meer zorg thuis en in de wijk (ambulantisering van de GGZ en ouderenzorg). Ook dit vraagt meer inzet van onze sociale teams en welzijnspartijen.

De afgelopen jaren zien we dat de zorgvraag groeit. Dit is niet alleen een landelijke trend maar zien we ook in Soest. We zien het zowel op het gebied van jeugdzorg als ook bij ouderen in verband met de sterke vergrijzing in Soest. Ook zien we dat door de inflatie steeds meer werkenden met een laag inkomen moeite hebben om rond te komen.

Om onze teams goed toe te rusten voor deze ontwikkelingen hebben we het afgelopen jaar grote stappen gezet binnen de uitvoering van het Sociaal Domein. We werken aan de inrichting van een nieuwe uitvoeringsorganisatie Sociaal Domein samen met Baarn en Bunschoten. 2026 wordt een belangrijk jaar om de nieuwe organisatie Eemkracht met integrale teams op te bouwen en de bedrijfsvoering te versterken. Hiervoor vragen wij structureel extra middelen: € 250.000.

Daarnaast werken we aan een nieuwe integrale toegang tot het sociaal domein bij onze welzijnsorganisaties. Inwoners kunnen straks met al hun hulpvragen terecht bij één loket. Zo signaleren we hulpvragen eerder en versterken we de preventieve aanpak, wat op termijn kosten bespaart. Ook hiervoor zijn extra middelen noodzakelijk. De omvang hiervan kunnen we echter nu nog niet inschatten.

Dienstverlening RISB (centrumregeling)

€ 20.000 structureel

Dit zijn de kosten die de gemeente Amersfoort in rekening brengt bij de regiogemeenten voor de taken die het RISB uitvoert voor de regio. De kostenstijging wordt veroorzaakt door een nieuwe verdeelsleutel, toevoeging van een sociaal rechercheur en indexering.

*Herijking indexatiebeleid**€ 85.000 jaarlijks cumulatief*

De gemeenteraad van Soest heeft via de motie 'Indexering' vastgesteld op 7 december 2023 ons college verzocht om met een structurele oplossing te komen voor de indexering van subsidies. Deze motie heeft geleid tot ons voorstel aan uw raad tot aanpassing van het indexeringsbeleid subsidies sociaal domein. Door het toepassen van een transparante en uniforme systematiek voor prijs- en loonindexatie worden de gemeentelijke subsidiebudgetten op structurele wijze aangepast aan de maatschappelijke en economische realiteit. De financiële consequenties worden geraamd op jaarlijks € 85.000 cumulatief.

*Begroting 2026 GGDrU**€ 81.000 structureel*

De begroting 2026 van de GGDrU laat een stijging zien van de gemeentelijke bijdrage van € 81.000, met name vanwege loon- en prijsmutaties.

*Begroting 2026 Regionale werkvoorziening Amersfoort e.o. (RWA)**€ 40.000 voordelig structureel*

De begroting 2026 van de RWA laat een daling zien van de benodigde (aanvullende) gemeentelijke bijdrage met € 40.000.

*Autonome groei zorgkosten**€ 300.000 structureel*

We zien dat de zorgkosten nog altijd toenemen, deels het gevolg van autonome groei, deel het gevolg van prijsstijgingen. We voorzien dat deze stijgende zorgkosten niet geheel kunnen worden opgevangen binnen het huidige budgettaire kader. We ramen hiervoor een stelpost van € 300.000.

2.3.2 Deelprogramma Onderwijs

A. Landelijke/regionale ontwikkelingen

Leerplicht

Landelijk en lokaal is er al jaren een toename te zien in het aantal ongeoorloofde verzuim meldingen. Zowel in het absoluut verzuim als in het relatief verzuim. Absoluut verzuim is wanneer een kind niet staat ingeschreven op een school en dus helemaal niet naar school gaat. Bij relatief verzuim gaat het om kinderen die wel een schoolinschrijving hebben maar meer dan 16 uur in 4 weken ongeoorloofd afwezig zijn. Daarnaast is er nog luxe verzuim. Scholen zijn verplicht ongeoorloofd verzuim te melden. De leerplichtambtenaren worden steeds eerder benaderd door scholen om ongeoorloofd verzuim te voorkomen. Dit past in de landelijke trend van het steeds meer inzetten op preventie om daarmee handhaving en

verzuim te voorkomen. Daarnaast is de complexiteit van de problematiek van de kinderen achter het verzuim toegenomen. Hierdoor is meer maatwerk per casus geboden.

B. Beleidsvoornemens 2026

Terugdringen verzuim

Het recht op onderwijs is een onmisbaar onderdeel van kansengelijkheid. Om het verzuim terug te dringen moet er ook op preventie worden ingezet.

Op dit moment ligt er een wetsvoorstel Terugdringen Schoolverzuim in de Tweede Kamer. Dit wetsvoorstel heeft als doel het verzuim beter in beeld te krijgen, te voorkomen en terug te dringen. Met dit wetsvoorstel komt er een zwaardere en preventievere taakbelasting bij Leerplicht.

C. Financiële ontwikkelingen

Verminderen en voorkomen verzuim

structureel € 50.000

Om de toename in verzuimmeldingen te kunnen blijven opvangen en in te zetten op verminderen en voorkomen van verzuim is er op dit moment onvoldoende capaciteit. Om bovenstaande te realiseren is structurele uitbreiding nodig.

2.3.3 Deelprogramma Sport, Kunst en Cultuur

A. Landelijke/regionale ontwikkelingen

Sport en bewegen: meer focus en prioritering vanuit het Rijk met minder middelen

In de Najaarsbrief Sport en bewegen van 28 november 2024 heeft de staatssecretaris van Sport aangegeven dat hij voor de komende jaren drie prioriteiten heeft, te weten:

1. jeugd meer laten sporten en bewegen;
2. mensen met een handicap meer laten sporten en bewegen, en
3. mensen in armoede meer laten sporten en bewegen.

Daarnaast heeft hij een sociaal veilige en eerlijke sport als belangrijk overkoepelend thema benoemd. Om resultaten te boeken op bovengenoemde onderwerpen wil de staatssecretaris voortborduren op afspraken die zijn gemaakt rondom bestaande programma's, zoals het Sportakkoord II, GALA en het actieplan Nederland beweegt. Het actieplan loopt tot en met 2025 en het Sportakkoord II en GALA lopen tot en met 2026. In 2025 en 2026 wil de staatssecretaris de gemaakte afspraken prioriteren. Tegelijkertijd is aangegeven dat we vanaf 2026

het met minder geld moeten doen. Voor nu wordt uitgegaan dat specifieke uitkeringen worden gekort met 10% en worden overgeheveld naar het Gemeentefonds. Voor 2026 betekent dit dat wij voor bijvoorbeeld circa € 15.000 minder aan rijksmiddelen ontvangen voor de sport (lokaal sportakkoord en inzet van buurtsportcoaches). In de loop van 2025 moet hier meer duidelijkheid overkomen vanuit het Rijk. Ook is aangegeven dat (opnieuw) wordt gekeken om te komen tot een Sport- en beweegwet. In de Verzamelbrief Sport en bewegen van februari 2025 is nog specifieke aandacht gevraagd voor het sporten en bewegen van 65+’ers.

Vanuit de sportsector is er bij het Rijk op aangedrongen om meer financiële middelen beschikbaar te stellen voor het verduurzamen van sportaccommodaties. Een groot deel van de sportaccommodaties is gebouwd tussen 1970 en 1990 en is aan verduurzaming (en onderhoud) toe. Het verduurzamen van sportaccommodaties is niet alleen een klimaatdoelstelling, maar heeft ook een sociaal belang om de sport toegankelijk én betaalbaar te houden.

Veel sportverenigingen zijn nog bezig om de naweeën van de coronaperiode te verwerken en worden nu geconfronteerd met hoge energierekeningen. Dit maakt dat sportverenigingen voor financiële uitdagingen staan (naast een terugloop van vrijwilligers en een toenemende regeldruk). Ook de staatssecretaris onderschrijft de uitdagingen waar de sportverenigingen voor staan en wil de sportverenigingen nog gericht ondersteunen op de volgende punten:

- Clubondersteuning
- Regeldruk
- verduurzaming en onderhoud van sportaccommodaties.

Voor de Brede Spuk-regeling lijkt het motto voor de komende jaren: regionaal wat regionaal kan en lokaal wat lokaal moet. Regionale samenwerking kan een manier zijn om sport en bewegen efficiënter te organiseren. Dit betekent dat wij in de regio tot meer gezamenlijk beleid en afspraken dienen te komen.

De Europese Commissie heeft besloten dat vanaf 2032 rubberen korrels niet meer gebruikt mogen worden op sportvelden. Dit betekent dat wij op zoek moeten naar alternatieven voor deze rubberen korrels.

Cultuur: nieuwe Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) in 2026

Vanaf 2026 krijgen gemeenten een zorgplicht voor de bibliotheek. Een geplande wijziging van de Wsob moet dit mogelijk maken. Door de zorgplicht krijgen gemeenten de wettelijke taak om ervoor te zorgen dat inwoners toegang krijgen tot een volwaardige bibliotheek, waarbij nog moet worden ingevuld wat er precies onder ‘volwaardig’ verstaan wordt.

Voor de zorgplicht worden structureel extra middelen beschikbaar gemaakt. Het is de bedoeling dat gemeenten na invoering van de zorgplicht samen met de bibliotheek meerjarenplannen maken, rekening houdend met de lokale context. Provincies houden vervolgens toezicht op naleving van de zorgplicht.

B. Beleidsvoornemens 2026

Sport: uitvoering sportnota met aandacht voor de wijzigingen vanuit het Rijk

In 2026 geven wij uitvoering aan de nota sport en bewegen 2024-2028. Hierbij zullen wij zoveel als mogelijk proberen te anticiperen en meeliften met het (gewijzigde) rijksbeleid. Ook kijken wij of wij meer regionaal kunnen oppakken.

Cultuur: verbreding bibliotheken en invulling zorgplicht

In 2026 zal verder gewerkt worden aan de verbreding van de bibliotheken naar een openbare, laagdrempelige en centrale plek waar inwoners terecht kunnen met vragen over maatschappelijke thema's. In 2025 stellen we een meerjarenplan op waarin de lokale speerpunten voor de komende jaren worden benoemd.

C. Financiële ontwikkelingen en voorstellen

Kunstgrasvelden

p.m.

Nu er een verbod op het gebruik van rubberen korrels is aangegeven door de Europese Unie dienen wij op zoek te gaan naar alternatieven voor deze rubberen korrels. De alternatieven die er nu zijn (bijvoorbeeld kurk- en mineralvelden) zijn echter (flink) duurder. De meerkosten voor een kunstgrasvoetbalveld zonder rubber korrels (sbr) bedragen circa € 180.000 (incl. btw) per kunstgrasveld. Voor de komende vier jaar geldt dat in 2026 een renovatie gepland staat van een kunstgrasvoetbalveld en in 2028 staat een renovatie van een kunstgrasvoetbalveld gepland. De financiële consequenties dienen nader te worden onderzocht en ramen we daarom voorshands p.m.

Schoonmaak binnensportaccommodaties

€ 20.000 incidenteel 2026 + p.m.

In 2026 dient het schoonmaken van de gemeentelijke binnensportaccommodaties opnieuw aanbesteed te worden. Gezien een aantal marktontwikkelingen waaronder een stijging van de lonen houden wij er rekening mee dat deze kosten sterk zullen stijgen. Voor 2026 wordt een budget aangevraagd van € 20.000 om de nieuwe aanbesteding te kunnen doen.

Uitbreiding vv 't Vliedorp

*krediet 2027 € 3 miljoen
voorbereidingskrediet 2026 € 50.000
jaarlasten € 161.000 vanaf 2028*

Als gevolg van de groei van het dorp Soesterberg is voetbalvereniging 't Vliedorp ook sterk gegroeid. Deze vereniging beschikt nu over twee voetbalvelden. Op basis van het aantal teams heeft de vereniging nu de behoefte aan één extra voetbalveld en op termijn de behoefte ook nog één extra voetbalveld. Het realiseren van één extra voetbalveld op het huidige sportpark wordt geraamd op circa € 3 mln. De huidige indeling van het sportpark laat het aanleggen van twee extra voetbalvelden nu niet toe. Hiervoor zijn ingrijpende wijzigingen nodig. Concreet is het voorstel om een investeringsbedrag te ramen € 3 mln. voor het jaar 2027. En een voorbereidingskrediet van € 50.000 voor het jaar 2026 om deze aanleg voor te kunnen bereiden.

Vervangende nieuwbouw oud kleedgebouw SO Soest

p.m.

Naast een kleed-/clubgebouw dat gebouwd is begin 2000 maakt SO Soest ook nog gebruik van een kleedgebouw dat bijna 40 jaar oud is. Dit gebouw wordt nu gebruikt als dames-kleedkamers en als opslagruimte. Van de RUD Utrecht hebben wij bericht ontvangen dat wij in overtreding zijn voor wat betreft de energiebesparingsplicht waar het gaat om dit oude kleedgebouw. Van de RUD dienen wij hier energiebesparende maatregelen toe te passen met een terugverdientijd van 5 jaar of minder. Gezien de leeftijd en de technische bouw van deze oude kleedkamers is het doorvoeren van energiebesparende maatregelen alleen maar mogelijk door vervangende nieuwbouw. Daarnaast zien wij dat doordat deze vereniging heeft besloten om de overstap van het voetballen op zondag naar de zaterdag te maken, deze vereniging een tekort heeft van twee kleedkamers. Bij de vervangende nieuwbouw van dit oude kleedgebouw zouden direct twee extra kleedkamers gerealiseerd kunnen worden. In dit kader doet de gemeente een beroep op deze vereniging om in het kader van *right to challenge* (uitdaagrecht) een bijdrage te leveren aan het realiseren van deze twee extra kleedkamers. Op dit moment zijn wij in gesprek met deze vereniging over de vervangende nieuwbouw. Omdat de uitkomsten hiervan nu nog niet bekend zijn, ramen wij het benodigde investeringsbedrag op dit moment als p.m. Wij stellen voor om de resultaten van dit overleg en het daaruit voortvloeiende investeringsbedrag te betrekken bij het opstellen van de begroting 2026-2029.

Nota Sport en bewegen

€ 50.000 structureel

Voor het jaar 2025 heeft uw raad - met het oog op het toen bekende financieel meerjarenperspectief - alleen een incidenteel budget beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de door uw raad vastgestelde Nota Sport en bewegen. We stellen nu voor om hiervoor een structureel budget in de begroting op te nemen.

Cultuur: extra middelen van het Rijk voor zorgplicht bibliotheken

Voor de nieuwe zorgplicht voor gemeenten ontvangen we extra middelen van het Rijk. In 2025 en 2026 komen deze in de vorm van een decentralisatie-uitkering (€ 140.662). Wij stellen voor deze uitkering voor beide jaren in te zetten voor het bestemde doel. Naar verwachting zullen deze middelen vanaf 2027 via de algemene uitkering uit het Gemeentefonds worden verstrekt.

2.4 Programma Overhead

Financiële ontwikkelingen en voorstellen

Informatiebeveiliging & Privacy (IB&P)

€ 100.000 structureel
+ € 50.000 incidenteel 2026 en 2027

Informatiebeveiliging en privacy is een groeiend beleidsterrein om onze dienstverlening te kunnen garanderen en vertrouwelijke informatie te kunnen beveiligen. Om te kunnen blijven voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en aan eisen die gesteld worden vanuit de implementatie van de Cyberwet (NIS2) zijn extra investeringen nodig. De uitkomst van het recente rekenkameronderzoek naar Informatiebeveiliging onderschrijft dit. In 2025 willen we aan de slag met een aantal verbeteringen. Een deel van deze werkzaamheden loopt door in 2026 en 2027. Dit is nodig om uiterlijk in 2027 het (vereiste) volwassenheidsniveau 4 te kunnen halen. Hiervoor is incidenteel in 2026 en 2027 50.000 euro benodigd.

Daarnaast is structureel inzet benodigd om uitvoering te geven aan de werkzaamheden, zodat we (blijvend) kunnen voldoen aan de geldende normenkaders. Hiervoor is structureel € 100.000 euro benodigd.

Gemeenschappelijke regeling Archief Eemland

€ 50.000 structureel

Er is een nieuwe gemeenschappelijke regeling voor het Archief Eemland ter zienswijze aan de raad voorgelegd. De taken die door Archief Eemland voor ons uitvoert, worden vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst. Naar verwachting zullen de kosten voor deze dienstverleningsovereenkomst structureel gaan stijgen. Dit betreft vooral een herstel van jarenlang niet indexeren en het doorbelasten van de werkelijke kosten door centrumgemeente Amersfoort. We blijven zelfde diensten afnemen dan voorheen. De inschatting is dat om een bedrag van € 50.000 structureel gaat vanaf 2026.

Stijgende kosten voor software

p.m.

De afgelopen jaren nemen de kosten voor softwarelicenties enorm toe door prijsindexaties en toegenomen eisen op het gebied van informatieveiligheid. Maar ook zien we dat bij het opnieuw aanbesteden van software het aantal licenties toenemen. Daarnaast hebben we te maken met enorme kostenstijgingen van leveranciers, zoals Microsoft, die binnen het contract de ruimte hebben tussentijds te verhogen. Deze ontwikkeling zien we ook terug in trendrapportages over ICT-kosten. De digitale en geopolitieke ontwikkelingen, de arbeidsmarkt en vooral de toename van softwarekosten door cloudgang gaan zich vertalen in hogere kosten voor overheden. Dit alles leidt tot een verwachte stijging van de licentie en softwarekosten in de komende jaren. Deze zal naar verwachting liggen tussen de 5 en 10% per jaar.

Gemeenschappelijke regeling RID

€ 132.000 2026

€ 264.000 2027

€ 184.000 vanaf 2028

Op basis van de kadernota 2026 van de RID worden de gemeentelijke bijdragen verhoogd. Voor 2026 gaat het om een bijstelling vanwege loon- en prijsontwikkelingen, alsmede een herziening van de functiewaardering. Voor 2027 en verder wordt de bijdrage extra verhoogd vanwege de overgang naar de cloudomgeving.

Hoofdstuk 3 – Financiële hoofdlijnen

3.1 Uitgangspunten ramingen programmabegroting 2026-2029

Vertrekpunt: huidige meerjarenbegroting 2025-2028

Het vertrekpunt voor deze kadernota vormt de door de raad vastgestelde meerjarenbegroting 2025-2028, aangevuld met wijzigingen zoals de verwerking van de september- en decembercirculaire van het gemeentefonds 2024. De meerjarenbegroting 2025-2028 sluit voor 2025 met een positief saldo, maar vertoont vanaf 2026 een structureel tekort. Dit tekort is vooral het gevolg van aangekondigde bezuinigingen van het Rijk op onder andere het Gemeentefonds. Vooruitlopend op het daadwerkelijk doorvoeren van de bezuinigingen door het Rijk is een perspectiefnota opgesteld. In de perspectiefnota is de raad gevraagd voorafgaand aan deze kadernota richting mee te geven om de dreigende tekorten op te vangen. Daarbij is uitgegaan van een structureel begrotingstekort van € 2,5 miljoen per jaar.

Voorjaarsnota 2025 van het Rijk

In de op 18 april 2025 verschenen Voorjaarsnota heeft het Rijk extra financiële middelen beschikbaar gesteld voor gemeenten. Ruim € 400 miljoen per jaar voor het dempen van de terugval in het gemeentefonds vanaf 2026. Daarnaast komt er structureel € 414 miljoen per jaar beschikbaar om de tekorten in de jeugdzorg deels op te vangen. De gemeenten krijgen ook een incidenteel voordeel van ongeveer € 950 miljoen als gevolg van het doorschuiven van de bezuinigingen hervormingsagenda jeugd naar 2028. Vanaf 2028 voert het Rijk besparingen door van € 835 miljoen op jeugd. De veronderstelling is dat hier tegenover inkomsten uit eigen bijdragen voor Jeugdzorg en besparingen op de uitgaven voor Jeugdzorg staan. Op basis van de huidige aannames verbetert de Voorjaarsnota van het Rijk het financiële beeld voor Soest met een bedrag van € 4 miljoen in 2026, € 3,5 miljoen in 2027 en vanaf 2028 met € 900.000. Doordat nog veel onduidelijk is over de mogelijke maatregelen en consequenties, is het daadwerkelijke gevolg voor ons meerjarenperspectief vanaf 2028 nog onzeker. Bij de berekeningen is de compensatie voor loon- en prijsontwikkeling buiten beschouwing gelaten. Deze compensatie verwerken we budgetneutraal. Voorgesteld wordt om bij de opstelling van de meerjarenbegroting 2026-2029 de uitgangspunten en kaders te hanteren zoals deze hieronder nader worden toegelicht.

Financiële uitgangspunten en kaders voor de begroting 2026

Algemene uitkering Gemeentefonds

De raming van de algemene uitkering Gemeentefonds baseren we op de meicirculaire 2025. Over de uitkomsten hiervan informeren we de raad zodra de meicirculaire beschikbaar is en doorgerekend en geanalyseerd.

De algemene reserve

Met uw raad is afgesproken dat de algemene reserve een minimale omvang van € 7 miljoen heeft. Op basis van de laatste risicoanalyse (bij de jaarstukken 2024) is de omvang van

benodigde weerstandscapaciteit € 9,1 miljoen. Omdat dit hoger ligt dan het met de raad overeengekomen minimum, hanteren we een minimale omvang van € 9,1 mln.

Prijs- en loonontwikkeling

Voor een inschatting van de effecten van loon- en prijsstijgingen, maken we gebruik van een aantal relevante percentages voor het jaar 2026 uit het Centraal Economisch Plan (CEP) 2025 van het Centraal Planbureau. Op basis van de huidige inzichten (loon- en prijsindex en voorjaarsnota van het Rijk) schatten wij in dat de, in het meerjarenperspectief opgenomen stelposten, voor loon- en prijsontwikkeling voldoende zijn om de verwachte stijging van de budgetten op te vangen. Hierin wordt ook rekening gehouden met prijsstijging in het sociaal domein, die hoger ligt dan de reguliere prijsontwikkeling.

Met de meicirculaire 2025 ontstaat meer zekerheid over de compensatie en actuele indexcijfers. In de begroting 2026 vindt een meer verfijnde uitwerking plaats. Op dat moment kunnen we met meer zekerheid aangeven of de stelposten voldoende zijn om de loon- en prijsontwikkeling op te vangen.

We hanteren een index voor de bijstelling van het eerstvolgende begrotingsjaar en voor de jaren daarna houden we in de meerjarenbegroting de lonen en prijzen constant (geen meerjarige verwerking van index op index).

Rente

De rentepercentages voor de meerjarenbegroting 2026–2029 bepalen we opnieuw conform de notitie Rente van de commissie BBV.

Belastingen, heffingen en leges

Bij de onroerendezaakbelastingen gaan we uit van de trendmatige stijging. Bij de heffingen en rechten (zoals de afvalstoffenheffing, rioolheffing, leges e.d.) wordt het principe van 100% kostendekkendheid gevolgd, rekening houdend met specifieke uitspraken en besluiten die daarover zijn gedaan en genomen.

Provinciale richtlijnen toezicht

Ieder jaar ontvangt de gemeente relevante en actuele informatie over de wijze waarop de toezichthouder onze begroting beoordeelt, het financieel toezicht. Hiervoor hebben we begin april van de provincie de uitgangspunten voor de komende meerjarenbegroting (begrotingscirculaire) ontvangen. De hierin opgenomen informatie is een aanvulling op het Gemeenschappelijk Toezichtkader gemeenten 2020 (GTK 2020). In het GTK 2020 zijn de basisuitgangspunten van het financieel toezicht opgenomen ([Financieel-toezicht-GTK2020](#)).

Uitgangspunt bij het financieel toezicht is dat de gemeente onder repressief toezicht blijft. Repressief toezicht betekent dat we zonder voorafgaande goedkeuring van de toezichthouder de begroting kunnen uitvoeren.

Op basis van de kaders van de provincie dient de begroting structureel en reël in evenwicht te zijn. Met 'structureel in evenwicht' wordt bedoeld dat er tegenover de structurele lasten in ieder geval evenveel structurele baten staan. Incidentele lasten mogen worden gedekt door structurele en door incidentele baten. Met reël evenwicht wordt bedoeld dat de geraamde

baten en lasten in de begroting en meerjarenraming volledig en realistisch zijn en passend zijn bij de taken die daarbij horen. Het is voor de toezichthouder niet acceptabel als ieder jaar opnieuw een meerjarenraming wordt opgesteld waarbij er uitsluitend in het laatste jaar weer evenwicht is (verschuivend perspectief). We zijn volgens de huidige richtlijnen gehouden om het eerste begrotingsjaar (2026) een sluitend begrotingssaldo te presenteren als (uiterlijk) het laatste jaar van de meerjarenraming (2029) dat niet het geval is.

Wij dienen ons begrotingssaldo, zowel voor het betreffende begrotingsjaar als voor de meerjarenraming, inzichtelijk te presenteren. Hierbij hanteren we het Gemeentelijk Financieel Toezichtkader 2020 en de [notitie incidenteel/structureel](#) dat in het Bestuurlijk Overleg Financiële verhoudingen (BOFv) van 21 november 2023 is vastgesteld.

Het toezicht gaat specifiek in op eventueel gepresenteerde tekorten voor de jaren vanaf 2027 en hoe hiermee wordt omgegaan in de komende meerjarenbegroting. Zoals aangegeven stelt het Rijk in de Voorjaarsnota 2025 voor de jaren 2026 en 2027 extra middelen beschikbaar, maar is dat, zeker voor de daarop volgende jaren, vooralsnog onvoldoende. Wij hopen op verdere duidelijkheid met het verschijnen van de meicirculaire en verwachten dat de toezichthouder nog aangeeft welke wijze van verwerking hij in de begroting 2026-2029 accepteert.

Begrotingsadvies van de VNG

Na het verschijnen van de Voorjaarsnota van het Rijk heeft de VNG een begrotingsadvies aan haar leden uitgebracht. Daarin spreekt de VNG van 'voorzichtig optimisme en een betekenisvol tussenresultaat'. Voor 2026 en 2027 adviseert de VNG de gemeenten de begroting sluitend te maken. Omdat de 'Deskundigencommissie Van Ark' in 2027 opnieuw over de financiering van de Jeugdzorg adviseert, geeft de VNG in overweging de baten en lasten van Jeugdzorg in 2028 en 2029 met stelposten in evenwicht te brengen.

De toezichthouder, voor ons de provincie Utrecht, heeft echter te kennen gegeven niet akkoord te gaan met een generieke stelpost. Voor enkele onderdelen (te weten 'Besparing trajectduur' en 'Inkomsten eigen bijdrage') geeft de provincie aan hiermee wel te kunnen instemmen, met dien verstande dat zij dit als 'risicovol' kwalificeert.

Het bovenstaande betekent concreet dat we van de nu berekende korting voor Soest op de jeugdzorg ad € 1,8 miljoen vanaf het jaar 2028 een bedrag van € 0,7 miljoen 'budgettair neutraal' mogen verwerken door het ramen van een stelpost. Gelet op het eerder geformuleerde uitgangspunt scherper aan de wind te willen zeilen, stellen wij voor om deze mogelijkheid te verwerken in het financieel meerjarenperspectief.

3.2 Verkenning financieel meerjarenperspectief 2026-2029

Voorjaarsnota 2025 gemeente

In de voorjaarsnota 2025 is het financieel meerjarenperspectief (FMP) 2025-2028 geactualiseerd. Aangevuld met de financiële ontwikkelingen vanaf 2026, ontstaat een geactualiseerd beeld van het financiële kader dat als basis dient voor de begroting 2026 en verder.

Voorjaarsnota 2025 Rijk

In paragraaf 3.1 zijn de gevolgen van de Voorjaarsnota 2025 van het Rijk weergegeven. De financiële effecten van deze Voorjaarsnota hebben we, op basis van de kennis die we bij het opstellen van deze kadernota hebben, in het financieel perspectief zichtbaar gemaakt.

Herijking gemeentefonds

Vanaf 1 januari 2023 is het verdeelmodel van het gemeentefonds volledig herzien. Het doel van het Rijk is een stabiel verdeelmodel dat zoveel mogelijk aansluit bij de kosten van de gemeenten. Een 'ingroeipad' zorgt ervoor dat de gevolgen van de herziening beperkt blijven. Tot en met 2027 blijven de financiële gevolgen beperkt tot maximaal € 37,50 per inwoner. Dat betekent voor Soest als nadeelgemeente dat we in elk geval t/m 2027 via de algemene uitkering een compensatiebedrag (€ 850.000) ontvangen voor het nadeel zoals we hebben aangegeven in de toelichting op de meicirculaire 2022. Het Rijk evalueert en beoordeelt het verdeelmodel en heeft nog een aantal onderzoeken aangekondigd. Voorlopig gaan we ervan uit dat de genoemde compensatie ook na 2027 wordt gecontinueerd.

Inschatting loon- en prijsstijgingen in relatie tot de compensatie via meicirculaire 2025

Het Rijk koppelt de ontwikkeling van het gemeentefonds aan de ontwikkelingen van het bruto binnenlands product. Het accres (toe-of afname) bestaat uit een volumedeel en een nominaal deel. Het volumedeel betreft dat deel dat gaat over de compensatie vanwege groei. Het nominale deel betreft de compensatie voor loon- en prijsontwikkeling.

Begrotingsmutaties nieuwe jaarschijf 2029

Voor het begrotingsjaar 2029 worden de jaarlijkse (stel)posten geactualiseerd of toegevoegd. Voor het volumeaccres algemene uitkering 2029 sluiten we aan bij de uitkomsten van de septembercirculaire 2024 in afwachting van het beschikbaar komen van de meicirculaire 2025.

Het meerjarenperspectief ziet er na verwerking van de hiervoor genoemde ontwikkelingen als volgt uit:

<i>bedragen x € 1.000, - = tekort/budgettair nadelig</i>	2026	2027	2028	2029
FMP begroting 2026-2029	-2.199	-2.187	-1.617	-1.617
najaarsnota 2024 (raad 4 december 2024)	-35	-35	-35	-35
krediet publiekshal (raad 4 december 2024)	-38	-38	-38	-38
septembercirculaire 2024 (hierbij zijn de extra Wmo-middelen neutraal verwerkt)	-21	156	-11	-11
decembercirculaire 2024	194	327	462	462
overige mutaties voorjaarsnota 2025	-299	-252	-200	-200
- meicirculaire 2025	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
- raming jaarschijf 2029				p.m.
Subtotalen	-199	158	178	178
Voorjaarsnota Rijk 2025 (voorlopige raming)	4.003	3.533	881	965
Raming stelpost jeugdzorg (zie toelichting par. 3.1)			700	700
FMP inclusief Voorjaarsnota 2025 Rijk en gemeente	1.605	1.504	142	226

Structureel sluitende begroting: verschuivend perspectief

Het begrotingstoezicht schrijft voor dat de begroting in het eerste jaar (2026) sluitend dient te zijn of - onder voorwaarden - uiterlijk in het laatste jaar (2029). In de perspectiefnota hebben we als uitgangspunt geformuleerd dat de begroting uiterlijk in 2029 sluitend dient te zijn. Dit uitgangspunt werd mede ingegeven door het feit dat de begrotingstekorten in de eerste jaren hoger waren dan de laatste jaren. Inmiddels is het perspectief precies andersom. Gelet op de actuele uitgangspositie voor de begroting lijkt een sluitende begroting al voor 2026 haalbaar. Daarbij komt dat het begrotingsperspectief juist vanaf 2028, zoals aangegeven in de vorige paragraaf, erg onzeker is. We zijn nu voor deze jaren van een relatief somber scenario uitgegaan. Dit rechtvaardigt naar ons oordeel dat we ons nu primair richten op de eerste begrotingsjaren. Dit is overigens ook in overeenstemming met het VNG-advies.

3.3 Overzicht richtinggevende voorstellen kadernota 2026

In hoofdstuk 2 hebben wij per programma de richtinggevende voorstellen per deelprogramma waarmee invulling wordt gegeven aan de beleidsuitgangspunten geïnventariseerd. De financiële effecten van de in dit hoofdstuk opgenomen richtinggevende voorstellen worden in de onderstaande tabel samengevat. In de tabel zijn ook enkele onderwerpen opgenomen waarvan de financiële consequenties op dit moment nog niet zijn in te schatten.

OVERZICHT VOORSTELLEN KADERNOTA 2026				
bedragen x € 1.000, - = tekort/budgettair nadelig	2026	2027	2028	2029
Programma Bestuurlijke omgeving				
Bestuur				
<i>Beleidsintensiveringen 2026 e.v.</i>				
nieuwjaarsontmoeting	-13	-13	-13	-13
communicatiestrategie	-100	-100		
<i>Voorstellen griffie/raad</i>				
zichtbaarheid raad (beleidsintensivering 2025)	-14	-14	-14	-14
jongerenraad	-7,5	-7,5	-7,5	-7,5
verkiezingen 2026 (verhoging bestaand budget)	-10			
'raad in ontwikkeling'	-15	-10	-10	-10
Veiligheid				
<i>Beleidsintensiveringen 2025</i>				
Wet Bibob	-75	-75	-75	-75
<i>Beleidsintensiveringen 2026 e.v.</i>				
communicatie bij crisisbeheersing	-25	-25	-25	-25
bluswatervoorzieningen (krediet € 200.000)		-16	-16	-16
toekomstscenario VRU	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
<i>autonome ontwikkelingen/gr'en</i>				
bijdrage VRU	-122	-122	-122	-122
Programma Fysieke leefomgeving				
Wonen				
<i>Beleidsintensiveringen 2025</i>				
Gebiedssamenwerking van A tot Z	-50			
Omgevingswet - participatie	-100	-100	-100	-100
Erfgoedwet	-33	-33	-33	-33
<i>Beleidsintensiveringen 2026 e.v.</i>				
Wet versterking regie volkshuisvesting	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
ouderen en doorstroming	-25	-25	-25	-25
bouwen in de rafelranden	-70			
Klimaat				
<i>autonome ontwikkelingen/gr'en</i>				
bijdrage Omgevingsdienst Utrecht	-93	-93	-93	-93
RUD: overgang bodeminformatiesysteem	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Mobiliteit en infrastructuur				
<i>Beleidsintensiveringen 2026 e.v.</i>				
regionaal deeltweewielersysteem	-36	-36	-36	
- dekking uit budget omgevingsprogramma's	36	36	36	
verkeersmodel Regio Amersfoort	-53	-23	-12	-12
aanpak wortelopdruk	-240			
<i>P.m.-posten</i>				
beheerplan civiele kunstwerken	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
beheerplan openbare verlichting	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Natuur en milieu				
<i>Beleidsintensiveringen 2025</i>				
inboet bomen	-90	-90	-90	-90
<i>P.m.-posten</i>				
Bosbeheerplan	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Beheerplan begraafplaatsen	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

bedragen x € 1.000, - = tekort/budgettair nadelig)	2026	2027	2028	2029
Programma Sociale leefomgeving				
Sociaal domein				
<i>Beleidsintensiveringen 2026 e.v.</i>				
herijking indexeringsbeleid	-85	-170	-255	-340
nieuwe uitvoeringsorganisatie sociaal domein	-250	-250	-250	-250
integrale toegang	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Opgave Gezonde leefstijl	-67			
Opgave Bestaanszekerheid:				
- 'Fair share' wonen en zorg	-100			
- Implementatie inkoop Wmo	-250	-100		
- Preventie dakloosheid	-50			
Opgave Mentale Weerbaarheid:				
- IZA/GALA	-112			
- beleid implementatie suicidepreventie	-26	-26	-26	-26
dekking Gemeentefonds	26	26	26	26
- bemoeizorg	-50	-50	-50	-50
Opgave Kansengelijkheid:				
- schooljongerenwerk/jobcoach	-105			
- uitbreiding Spreekuur jeugd GGZ	-100			
- Kansrijke Start , incl. procescoördinatie	-240			
Opgave Meedoen en Inclusie:				
- preventiemaatregelen inclusie en diversiteit	-58			
- versterken sociale basis	-209			
Inzet Spuk-middelen	174			
<i>autonome ontwikkelingen/gr'en</i>				
dienstverlening RISB (centrumregeling)	-20	-20	-20	-20
begroting 2026 GGDrU	-81	-81	-81	-81
begroting 2026 RWA	40	40	40	40
stelpost indexatie en autonome groei zorgkosten	-300	-300	-300	-300
Onderwijs				
<i>Beleidsintensiveringen 2026 e.v.</i>				
Verminderen en voorkomen verzuim	-50	-50	-50	-50
Sport, kunst en cultuur				
<i>Beleidsintensiveringen 2025</i>				
Uitvoering Nota Sport en bewegen	-50	-50	-50	-50
<i>Beleidsintensiveringen 2026 e.v.</i>				
Uitbreiding vv 't Vliedgord, jaarlasten			-161	-161
Nieuwbouw kleedgebouw SO Soest, jaarlasten		p.m.	p.m.	p.m.
<i>Autonome ontwikkelingen</i>				
Aanbesteding schoonmaakonderhoud sport	-20			
<i>P.m.-posten</i>				
vervanging velden met rubberen korrels	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
schoonmaakonderhoud sport	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

<i>bedragen x € 1.000, - = tekort/budgettair nadelig</i>	2026	2027	2028	2029
Overhead en Algemene dekkingsmiddelen				
<i>Beleidsintensiveringen 2026</i>				
Informatiebeveiliging en privacy	-150	-150	-100	-100
<i>autonome ontwikkelingen/gr'en</i>				
bijdrage RID	-132	-264	-184	-184
Gemeenschappelijke regeling Archief Eemland	-50	-50	-50	-50
<i>P.m.-posten</i>				
kosten voor software	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
<i>Dekkingvoorstel uit stelpost loon- en prijsontwikkeling</i>				
Dekking ontwikkelingen kadernota uit stelpost: - nominale ontwikkelingen gr'en (90% hogere raming 2026)	448	448	448	448
Totalen voorstellen kadernota 2026	-3.002	-1.793	-1.698	-1.783

3.4 Voorstellen kadernota en financieel meerjarenperspectief

De volgende tabel laat zien wat de budgettaire effecten zijn als we alle voorstellen uit de kadernota onverkort in de begroting opnemen:

<i>bedragen x € 1.000, - = tekort/budgettair nadelig</i>	2026	2027	2028	2029
FMP inclusief Voorjaarsnota 2025 Rijk en gemeente	1.605	1.504	142	226
Totalen voorstellen kadernota 2026	-3.002	-1.793	-1.698	-1.783
FMP kadernota 2026, inclusief voorstellen	-1.397	-289	-1.556	-1.557

Begrotingsstrategie

Perspectiefnota wijst de weg

Op 15 mei heeft uw raad ingestemd met de perspectiefnota 2026, waarin een voorkeursvolg-orde is opgenomen waarlangs we de route naar tekortreductie willen afleggen, met inachtneming van enkele aanpassingen. Deze aanpassingen komen erop neer dat op basis van het nu bekende actuele financieel meerjarenperspectief alleen de opties 'opschonen' en 'besparen' worden uitgevoerd.

Inzet algemene reserve als structureel dekkingsmiddel

De algemene reserve kunnen we inzetten voor de dekking van eventuele begrotingstekorten, negatieve jaarresultaten en incidenteel geraamde uitgaven. Ook is het toegestaan om 10% van de vrije ruimte binnen de algemene reserve in te zetten als structureel dekkingsmiddel. Hiervoor geldt wel de voorwaarde dat de solvabiliteit groter of gelijk is (en blijft) aan 20 procent. In de perspectiefnota en eerder al bij de kadernota 2025 heeft u ingestemd met het inzetten van dit instrument.

De omvang van de algemene reserve is ultimo 2024 € 33,6 miljoen, inclusief het jaarresultaat 2024. Rekening houdend met de door uw raad bij de begroting 2025 geautoriseerde onttrekkingen en de geactualiseerd omvang van de risico's (de weerstandscapaciteit) resteert een extra vrije ruimte van circa € 10 miljoen binnen de algemene reserve. Hierbij is al rekening gehouden met een 'bestemming' van € 3 miljoen waarvan we jaarlijks 10% inzetten als structureel dekkingsmiddel. Geen rekening is gehouden met te reserveren ruimte voor het opvangen van eventuele begrotingstekorten.

Verschuivend perspectief

Zoals in de paragraaf 3.2 is aangegeven zetten we in navolging van het VNG-advies in op een sluitende begroting 2026 en 2027. Voor de jaren 2028 is het financiële beeld - door de diffuse kortingen op de jeugdzorg - erg onzeker. Dat wil niet zeggen dat we achteroverleunen. Zoals bij het deelprogramma Sociaal domein is aangegeven gaan we actief aan de slag met een lokale hervormingsagenda jeugd. En tegelijk vertrouwen we erop dat het Rijk terugkeert op zijn schreden, dat wil zeggen de kortingen op het Gemeentefonds terugdraait, als blijkt dat de beoogde besparingen op jeugdzorg toch niet haalbaar blijken.

Deze ontwikkelingen leiden tot de volgende begrotingsstrategie, die we in de zomer verder gaan uitwerken in de begroting 2026-2029:

<i>bedragen x € 1.000, - = tekort/budgettair nadelig</i>	2026	2027	2028	2029
FMP kadernota 2026, inclusief voorstellen	-1.397	-289	-1.556	-1.557
Tekortreductie				
'Opschonen' (perspectiefnota)	99	99	599	99
'Besparen' (perspectiefnota)	381	876	981	981
Inzet 10% inzet vrije ruimte algemene reserve	1000			
Totalen voorstellen tekortreductie	1.480	975	1.580	1.080
FMP inclusief voorstellen tekortreductie	83	686	24	-477

